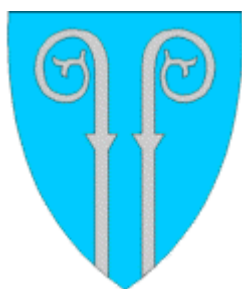

ÅRSMELDING 2009

FOR

RENNESØY KOMMUNE

Forord

Årsmeldingen om virksomheten i Rennesøy kommune i 2009 gir et bilde av en kommune preget av dynamisk utvikling, høy kvalitet og solide resultater både når det gjelder tjenestetilbud og økonomi. Samtidig framgår det at vi har en rekke utfordringer.

På den økonomiske siden har vi sett en negativ trend med et noe økende gap mellom sterk aktivitetsvekst og inntektsutviklingen. 2009 ga en betydelig svikt i skatteinntekter med totalt 9,5 millioner. Samtidig viser kommunens regnskap at det er brukt mindre midler til drift i forhold til både opprinnelig vedtatt og senere revidert budsjett. Sluttresultatet er dermed blitt et årsregnskap med positivt driftsresultat. Rådmannen er meget tilfreds med det og vil gi ansatte honnør for at de har vist stor forståelse og bidratt aktivt til at vi i krevende økonomiske tider har prioritert strengt og forvaltet knappe ressurser på en ansvarlig måte.

Oversikten over aktiviteten i 2009 forteller om et spennende og innholdsrikt år for Rennesøy kommune, med bl.a. flere nye og store prosjekter. I ekstraordinært kommunestyremøte før jul vedtok et enstemmig kommunestyre at kommunen skulle overta forsvarets eiendom på Hodne. En langsiktig leieavtale med Smedvig Eiendom AS sikrer at samlet investering knyttet til kjøp og utbedring av vei frem til anlegget blir dekket av leietaker. Smedvig er en del av et konsortium som skal satse på en "grønn" datapark. Hodne er et spennende og framtidsrettet prosjekt som er med på å gi Rennesøy et løft med tanke på næringsaktivitet og -utvikling. Rådmannen vil også nevne overtakelse av Fjøløy fort og Hanasand ferjekai som eksempel på næringsrettede initiativ som det er grunn til å forvente kan bli viktige motorer i den lokale nærings- og kulturutviklingen.

Rennesøy er fremdeles på veksttoppen i Rogaland og i nasjonal sammenheng blant de aller mest attraktive tilflyttings- og bokommunene i landet. At kommunen for andre år på rad er kåret som landets mest attraktive kommune å bo i, er en bekreftelse på

dette. Befolkningsveksten var i 2009 i størrelsesorden 3,8 prosent.

Tilbudet av velferdstjenester vokser i takt med befolkningsveksten. Dette representerer en stor utfordring, ikke minst økonomisk. Fra 2008 til 2009 gikk kommunens andel av de samlede skatteinntektene ned. Nedgangen var på 1,3 prosent, mot tilsvarende positiv vekst på 16,3 prosent fra 2007 til 2008.

Årsmeldingen dokumenterer stort press og høy aktivitet innenfor de fleste tjenesteområdene kommunen har ansvar for. De ansatte har tatt ansvar og bidratt til at Rennesøy fortsatt leverer gode velferdstjenester, til tross for noe strammere økonomiske rammer. Selv om også de nærmeste årene ser ut til å ville bli krevende, er rådmannen sikker på at vi gjennom klok forvaltning av ressursene skal sikre en økonomisk bærekraftig utvikling. Vedtatt økonomiplan forutsetter krevende driftstilpassinger for å skape balanse mellom utgifter og inntekter. Det legges i denne forbindelse stort vekt på å skape arenaer for åpen og konstruktiv samhandling og diskusjon med de ansatte, og rådmannen vil spesielt trekke fram de tillitsvalgte positive medvirkning i slike prosesser.

De ansatte er kommunens aller viktigste ressurs. 423 medarbeidere, fordelt på 330 årsverk, har i 2009 hatt sitt daglige hovedfokus på å gi innbyggerne i Rennesøy så gode velferdstjenester som ressurser og kompetanse samlet sett gir rom for. På flere områder har vi opplevd en positiv utvikling mht. rekruttering av fagpersonell, bl.a. innen området plan/utvikling/teknisk sektor. Samtidig har noen områder store vansker med å rekruttere nok personale. Barnehagene er aller mest utsatt; her oppleves mangel på både pedagogisk personell og assistenter som svært krevende utfordringer.

Rådmannen vil også trekke fram at opprettelse av ny stilling som kommuneadvokat i 2009.

Høsten 2009 tok kommunen i bruk det nye heldøgntilbudet på Langemann. Rådmannen mener Rennesøy har grunn til å være stolt av å ha fått på plass 8 formålstjenlige boliger med flott beliggenhet. Forutsetningene for et godt bomiljø for brukerne som skal bo her, er derfor

lagt til rette på beste måte. Boliger til yngre brukere har lenge vært et savn i tjenestetilbudet i kommunen; det er derfor en viktig milepæl å ha fått dette på plass.

Arbeidet med rullering av kommuneplanen startet sent i 2008, planprogrammet ble vedtatt i november og varsel om planoppstart annonsert i desember 2009. Dette er et stort og viktig arbeid som vil gå for fullt framover i 2010 og 2011.

Kommunen har også i 2009 prioritert å skaffe eksterne midler til viktige og framtidsette prosjekt som skal sette oss i stand til å øke kvaliteten på tjenestetilbudet. Vi har bl.a. søkt og fått eksterne midler til rekruttering av psykolog, interkommunalt samarbeid om barnevernoppdrag, lederopplæring og midler til å utvikle mer kompetent og samordnet innsats på rusfeltet.

I organisasjonsutviklingsarbeidet (OU-prosjektet) ble fase 1 avsluttet våren 2009, med beslutning om ny lederstruktur og tilsetting av tre kommunalsjefer, personal- og organisasjonssjef og stabssjef. I ny organisasjonsmodell har rådmannen med seg økonomisjef, personal- og organisasjonssjef, stabssjef og tre kommunalsjefer i den overordnede ledergruppa. Fase 2 ble avklart i løpet av høsten 2009. Etter en omfattende høringsprosess, med politisk behandling i kommunestyret 17.12., er kommunens tjenestetilbud fra 01.01.2010 samlet i tre brede kommunalsjef-/tjenesteområder: Helse og velferd, Kultur og samfunn og Oppvekst og læring. Med stadig større oppmerksomhet mot tidlig innsats som en grønn ledertråd i alt kommunens arbeid, et gradvis sterkere fokus på kultur i organisasjonsutviklingsarbeidet og fortsatt bevissthet om S-ene (samordning/samarbeid/samhandling), sikter vi mot å styrke servicen på alle former for tjenester til innbyggerne.

Rådmannen har alt nevnt at årene framover fortsatt vil by på krevende utfordringer for Rennesøy kommune, ikke minst når det gjelder økonomi og kompetanse. Fortsatt folketilvekst vil øke presset på kommunens tjenestetilbud og behov for utbygging av infrastruktur. Samtidig er kommunens høye lånegjeld med på å begrense det økonomiske handlingsrommet.

Årsmeldingen for 2009 gir etter rådmannens vurdering grunnlag for å møte fremtiden med en kombinasjon av entusiasme, optimisme og realisme. Både folkevalgte og ansatte har grunn til å være fornøyde og stolte over utført jobb det siste året. Rennesøy kommune bør ha et godt utgangspunkt for den videre utvikling i kommunen. Et åpent og velfungerende samarbeid mellom administrasjon og folkevalgte er en positiv faktor i dette bildet.

Rådmannen poengterer samtidig at vi må ha realisme og arbeide målbevisst for å kunne yte stadig mer for mindre ressurser. Med et ”åpent mulighetsvindu”, klok prioritering og bruk av økonomiske og kompetansemessige ressurser, fortsatt fokus på medarbeider- og organisasjonsutvikling og aktivt samarbeid både internt og eksternt, mener rådmannen at Rennesøy kommune fortsatt både kan og skal framstå som en dynamisk og utviklingsorientert kommune i årene framover.

Rådmann
Knut Underbakke

INNHALDSFORTEGNELSE

<u>FORORD</u>	2
<u>HOVEDTALL FRA REGNSKAPET</u>	5
<u>POLITISK STYRING</u>	17
<u>ØVRIGE NØKKELTALL</u>	18
<u>SENTRALADMINISTRASJON</u>	21
<u>REGNSKAPS- OG INNFORDRINGS-AVDELING</u>	24
<u>OPPVEKSTAVDELING</u>	25
<u>HELSEAVDELING</u>	33
<u>NAV</u>	37
<u>BARNEVERNTJENESTEN</u>	39
<u>PLEIE- OG OMSORGS-AVDELING</u>	41
<u>PLAN- OG UTVIKLINGS-AVDELING</u>	44
<u>VAR AVDELING</u>	51
<u>UTBYGGINGS-AVDELINGEN</u>	53

Hovedtall fra regnskapet

Årsmeldingen er en sentral del av det kommunale plansystemet. Den er kommuneadministrasjonens tilbakemelding til kommunestyret og innbyggerne om driften av foregående år. Årsmeldingen er adskilt fra det ordinære regnskapet.

I denne delen presenteres de viktigste økonomiske resultatene fra 2009. For mer detaljert regnskapsinformasjon vises til Rennesøy kommunes regnskap for 2009.

Enkelte tabeller og oversikter viser til både revidert budsjett og opprinnelig budsjett. I de fleste oversiktene som følger er regnskapet sammenlignet med revidert budsjett, som er lagt til grunn for avdelingenes løpende økonomistyring gjennom året.

KOSTRA (Kommune-Stat-Rapportering): Det lages en egen KOSTRA-rapport som vedlegg til årsmeldingen.

I tabeller som viser ressursbruken i avdelingene, er følgende samlebetegnelser og forkortelser benyttet:

- *Lønn*: I hovedsak lønn og sosial utgifter.
- *Varer/tjenester til egenproduksjon*: Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon. Tallene er eksklusiv merverdiavgift.
- *Tjenester som erstatter egenproduksjon*: Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon. Tallene er eksklusiv merverdiavgift.
- *Overføringsutgifter*: Tilskudd og overføringer som ikke er knyttet til kjøp eller avtale om produksjon av konkrete tjenester. Videreformidling av tilskudd til andre føres også her. Omfatter bl.a. utgifter til bolig livsopphold, overføringer til lag/organisasjoner. Merverdiavgift blir også ført her.
- *Finansutgifter*: Utgifter knyttet til opptak av lån, kjøp av aksjer/andeler og utlån.

Avsetninger, avskrivninger og overføringer fra driftsregnskapet til investeringsregnskapet føres her.

- *Fordelte utgifter*: Utgifter ifm. interne overføringer mellom avdelinger eller tjenester. Motpost til fordelte inntekter.
- *Salgsinntekter*: I hovedsak kommunale brukerbetaling, gebyrer, avgifter, husleieinntekter og salgsinntekter. Tallene er eksklusiv merverdiavgift.
- *Refusjoner*: Gjelder i de tilfeller der kommunen får betalt for utlegg som den har pådratt seg for andre. Tilskudd som er knyttet til utgifter som kommunen har pådratt seg i forbindelse med produksjon av konkrete tjenester, defineres som refusjoner. Eksempel på dette er refusjoner knyttet til egne barnehager og gjesteelever. I tillegg inngår sykelønnsrefusjon og kompensasjon for merverdiavgift i denne kategorien.
- *Overføringsinntekter*: Overføringer og tilskudd som kommunen mottar uavhengig av kommunens konkrete tjenesteproduksjon, og hvor tilskuddets størrelse derfor ikke påvirkes av den faktiske tjenesteproduksjonen. I hovedsak er dette skatt og rammetilskudd, men også integreringstilskudd og investeringskompensasjon inngår i denne kategorien.
- *Finansinntekter*: Inntekter knyttet til opptak av lån (bruk av lån), salg av aksjer/andeler, utbytte/eieruttak og utlån. Bruk av avsetninger, motpost avskrivninger og overføringer fra investeringsregnskapet til driftsregnskapet føres her.
- *Fordelte inntekter*: Inntekter ifm. interne overføringer mellom avdelinger eller tjenester. Motpost til fordelte utgifter.

Økonomisk analyse (nøkkeltall)

Tabell A. Driftsregnskapet (til fordeling drift) 2009 og 2008.

	Regnskap 2009	Revidert budsjett 2009	Vedtatt budsjett 2009	Regnskap 2008
Skatt på inntekt og formue	-92 186 298	-101 641 000	-96 948 000	-93 435 521
Ordinært rammetilskudd	-50 095 135	-42 378 000	-45 236 000	-33 880 335
Skatt på eiendom	-1 444 120	-1 504 600	-1 504 600	-1 304 590
Andre generelle statstilskudd	-5 702 702	-11 204 300	-22 207 000	-4 662 561
Sum frie disponible inntekter	-149 428 255	-156 727 900	-165 895 600	-133 283 007
Renteinntekter og utbytte	-17 565 943	-20 877 810	-12 890 000	-18 980 655
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	6 419 121	9 517 000	9 517 000	8 925 155
Avdrag på lån	8 581 211	9 256 000	9 256 000	7 697 830
Netto finansinntekter/utgifter	-2 565 611	-2 104 810	5 883 000	-2 357 671
Til dekn. av tidl. års regnskapsm. merforbr.				
Til ubundne avsetninger	2 116 977	1 731 811	0	669 783
Til bundne avsetninger	2 854 633	1 332 400	800 000	1 905 574
Bruk av tidl. års regnskapsm. mindreforbruk	-1 731 811	-1 731 811	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	-1 689 110	-3 269 500	-3 100 000	-409 932
Bruk av bundne avsetninger, premieavvik	-1 522 379	-1 442 652	-1 874 000	-3 079 130
Netto avsetninger	28 310	-3 379 752	-4 174 000	-913 705
Overført til investeringsregnskapet	10 874 426	16 583 200	16 038 000	9 475 025
Til fordeling drift (tabell B)	-141 091 131	-145 629 262	-148 148 600	-127 079 357
Sum fordelt til drift (fra tabell B)	141 091 131	145 629 262	148 148 600	125 347 546
Regnsk.mess. mindreforbr.(-) / merforbr. (+)	0	0	0	-1 731 811

Tabell B. Midler til fordeling drift (fra tabell A) 2009 og 2008.

	Regnskap 2009	Revidert budsjett 2009	Vedtatt budsjett 2009	Regnskap 2008
Til fordeling (fra tabell A)	-149 091 131	-145 629 262	-148 148 600	-127 079 357
Politisk styring	3 060 090	2 751 900	2 492 800	2 412 338
Sentraladministrasjon	4 525 958	4 357 200	3 622 200	3 117 489
Felles admin.	18 108 331	18 131 524	20 060 300	11 632 747
Regnskap og innføring	2 564 613	2 579 600	2 581 000	2 273 953
Oppvekst	51 678 925	52 720 603	46 099 000	49 473 631
Helse	7 065 455	8 080 871	6 946 600	6 090 016
Sosial (tom 2008)	0	0	0	7 659 470
NAV (fom 2009)	4 319 610	4 620 000	4 137 500	0
Barnevern (fom 2009)	2 945 231	3 664 500	3 289 200	0
Pleie og omsorg	37 326 231	37 618 516	32 956 500	29 962 706
Plan og utvikling	20 124 847	21 357 893	26 163 500	6 572 229
Teknisk avdeling (tom 2008)	0	0	0	8 166 083
Prosjekt/utbygging (fom 2009)	-10 205 369	-10 334 800	0	0
VAR	-422 791	81 455	-200 000	-2 013 116
Fordelt til drift	141 091 131	145 629 262	148 148 600	125 347 546
Regnsk.mess. mindreforbr.(-) / merforbr. (+)	0	0	0	-1 731 811

Kommentar tabell A

Som det framgår av tabell A, viser regnskapet at det i 2009 ble fordelt mindre midler til drift i forhold til både revidert budsjett og vedtatt budsjett. Skattesvikten som oppstod i siste kvartal medførte at skatteinntektene ble kr 9,5 millioner lavere enn revidert budsjett, mens rammetilskuddet (bl.a. pga inntektsutjevningen) ble kr 7,7 millioner høyere enn revidert budsjett. Rennesøy kommunes andel av skatteinntektene gikk ned kr 93,4 millioner i 2008 til kr 92,2 millioner i 2009, dvs. en nedgang på 1,3%. For hele landet økte skatteinntektene med 5,9%. Før inntektsutjevningen lå skatteinngangen i Rennesøy på 104,9% av landsgjennomsnittet. Etter inntektsutjevningen (som trekkes via rammetilskuddet) endte kommunen på 100,9% av landsgjennomsnittet. Kommunen ble trukket kr 3,5 millioner i rammetilskuddet (inntektsutjevningen) grunnet bedre skatteinngang enn landsgjennomsnittet. Rammetilskuddet og skatt må ses i sammenheng og totalt sett kom det inn kr 1,8 millioner mindre enn revidert budsjett.

Andre generelle rammetilskudd, integreringstilskudd flyktninger, investeringskompensasjon og momskompensasjon fra investeringer, ble kr 5,5 millioner lavere enn revidert budsjett. Dette skyldes i hovedsak at en del vedtatte investeringsprosjekter ikke ble fullført eller startet opp i 2009 slik at inntekten fra momskompensasjon fra investeringene ble lavere enn budsjettet. Dette medfører også at overføringene til investeringsregnskapet er lavere enn revidert budsjett. Integreringstilskuddet til flyktninger ble kr 1,3 millioner høyere enn revidert budsjett.

Både finansinntektene og finansutgiftene ble lavere enn i revidert budsjett, noe som i sum resulterte i at netto finansinntekter/-utgifter ble kr 0,5 millioner bedre enn revidert budsjett. Årsaken til dette er lavere rente enn budsjettet og god likviditet slik at låneopptaket for 2009 kunne gjøres sent i året.

Netto avsetninger ble kr 3,4 mill. lavere enn revidert budsjett. Det er avsatt mer til fond enn budsjettet, kr 1,9 millioner. Dette gjelder primært bundne avsetninger og er bl.a. øremerkede tilskudd som ikke er oppbrukt i 2009. Det er brukt kr 1,5 millioner mindre av disposisjonsfond enn revidert budsjett. Det er ikke brukt mer av disposisjonsfond til finansiering av diverse engangstiltak enn det som var nødvendig for å få et regnskapsmessig resultat på kr 0.

Sammenlignet med 2008, har kommunen hatt 14,0 millioner kroner mer til fordeling i 2009 (+11,0%). I 2009 ble alle midlene fordelt til drift, noe som gav et 0-resultat. I 2008 derimot ble det fordelt mindre til drift enn midler tilgjengelig, noe som resulterte i et regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd) på kr 1 731 811.

Kommentar tabell B

Tabellen viser hvordan midlene i bevilgningsregnskapet (tabell A) er fordelt på driften, dvs. de enkelte avdelingene.

Tabell B ekskluderer avdelingenes bruk av fond, avsetning til fond og overføringer til investeringsregnskapet (som er inkludert i tabell A). Dette medfører at rammene oppgitt i tabell B, kan være ulik netto utgift som fremkommer i avdelingenes ressursbruk tabell. Ressursbruk tabellene inkluderer alle inntekter og utgifter.

Tabell C. Investeringsregnskapet 2009 og 2008.

	Regnskap 2009	Revidert budsjett 2009	Vedtatt budsjett 2009	Regnskap 2008
Investeringer i anleggsmidler	65 102 551	100 283 000	98 475 000	52 009 120
Utlån og forskutteringer	3 563 732	3 257 000	0	1 067 654
Avdrag på lån	2 996 437	2 930 000	200 000	279 019
Avsetninger	18 498 066	17 552 000	2 575 000	4 411 881
Årets finansieringsbehov	90 160 786	124 022 000	101 250 000	57 767 674
Finansiert slik:				
Bruk av lånemidler	-50 227 867	-87 340 400	-74 058 600	-36 142 264
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-20 000	-2 000 000	-2 000 000	-150 000
Tilskudd til investeringer	-1 020 000	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-9 858 004	-7 958 400	-3 153 400	-2 120 164
Andre inntekter	0	0	0	0
Sum ekstern finansiering	-61 125 870	-97 298 800	-79 212 000	-38 412 428
Overført fra driftsregnskapet	-10 874 426	-16 583 200	-16 038 000	-9 475 025
Bruk av avsetninger	-18 160 490	-10 140 000	-6 000 000	-9 880 221
Sum finansiering	-90 160 786	-124 022 000	-101 250 000	-57 767 674
Udekket / udisponert	0	0	0	0

Tabell D. Til investeringer i anleggsmidler (fra tabell C) 2009 og 2008.

	Regnskap 2009	Revidert budsjett 2009	Vedtatt budsjett 2009	Regnskap 2008
Til investeringer i anleggsmidler (fra skjema C)	65 102 551	100 283 000	98 475 000	52 009 120
Politisk styring				
Sentraladministrasjon				
Felles admin.	232 423	525 000	525 000	332 292
Regnskap og innføring				
Oppvekst	19 129	0	53 750 000	1 213 713
Helse				
Sosial (tom 2008)				
NAV (fom 2009)				
Barnevern (fom 2009)				
Pleie og omsorg	700 900	687 500	16 250 000	90 359
Plan og utvikling	4 161 136	5 353 000	20 400 000	0
Teknisk avdeling (tom 2008)	0	0	0	47 038 326
Prosjekt/utbygging (fom 2009)	57 356 990	86 167 500	0	0
VAR	2 631 973	7 550 000	7 550 000	3 334 429
Sum fordelt	65 102 551	100 283 000	98 475 000	52 009 120

Kommentar tabell C

I forhold til revidert budsjett er det i hovedsak prosjekter som ikke fullført eller som ikke er startet opp i 2009 som er årsaken forskjellen mellom regnskapstall og budsjett-tall.

Kommentar tabell D

Tabellen viser hvordan investeringer i anleggsmidler er fordelt mellom avdelingene.

Tabell E. Driftsregnskapet 2009 og 2008.

	Regnskap 2009	Revidert budsjett 2009	Vedtatt budsjett 2009	Regnskap 2008
Brukerbetalinger	-13 567 874	-12 814 500	-13 119 500	-12 521 232
Andre salgs- og leieinntekter	-22 824 726	-21 489 700	-20 796 700	-21 019 717
Overføringer med krav til motytelse	-65 015 780	-67 107 328	-47 060 400	-53 169 952
Rammetilskudd	-50 095 135	-42 378 000	-45 236 000	-33 880 335
Andre statlige overføringer	-13 702 319	-14 720 000	-14 732 000	-14 491 871
Andre overføringer	-293 489	-245 000	-45 000	-134 787
Skatt på inntekt og formue	-92 186 298	-101 641 000	-96 948 000	-93 435 521
Eiendomsskatt	-1 444 120	-1 504 600	-1 504 600	-1 304 590
Sum driftsinntekter	-259 129 742	-261 900 128	-239 442 200	-229 958 004
Lønnsutgifter	133 502 155	134 772 041	120 442 300	117 145 140
Sosiale utgifter	33 354 056	33 449 095	28 299 000	28 677 546
Varer/tjenester som inngår i komm. tjenesteprod.	36 030 069	35 037 444	33 040 100	32 922 693
Tjenester som erstatter komm. tjenesteprod.	22 550 101	21 386 800	20 357 300	18 722 269
Overføringer	15 172 439	14 991 500	14 976 500	12 570 924
Avskrivninger	9 077 810	9 077 810	1 707 000	7 935 249
Sum driftsutgifter	249 686 631	248 714 690	218 822 200	217 973 821
Brutto driftsresultat	-9 443 111	-13 185 438	-20 620 000	-11 984 183
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-8 699 426	-11 800 000	-11 183 000	-11 031 650
Mottatt avdrag på utlån	-7 000	-8 000	-8 000	-38 720
Sum eksterne finansinntekter	-8 706 426	-11 808 000	-11 191 000	-11 070 370
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	7 660 872	11 100 000	11 100 000	10 484 673
Avdragsutgifter	8 581 211	9 256 000	9 256 000	7 697 830
Utlån	0	24 000	24 000	7 140
Sum eksterne finansutgifter	16 242 083	20 380 000	20 380 000	18 189 643
Resultat eksterne finansieringstransaksjoner	7 535 657	8 572 000	9 189 000	7 119 272
Motpost avskrivninger	-9 077 810	-9 077 810	-1 707 000	-7 935 249
Netto driftsresultat	-10 985 265	-13 691 248	-13 138 000	-12 800 160
Netto driftsres. i % av driftsinntektene	4,24%	5,23%	5,49%	5,57%
Bruk av tidl.års regnsk.mess. mindreforb.	-1 731 811	-1 731 811	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-1 689 110	-3 269 500	-3 100 000	-409 932
Bruk av bundne fond	-1 366 439	-954 852	-600 000	-572 101
Bruk av likviditetsreserve	-73 411	0	0	0
Sum bruk av avsetninger	-4 860 771	-5 956 163	-3 700 000	-982 033
Overført til investeringsregnskapet	10 874 426	16 583 200	16 038 000	9 475 025
Dekn. av tidl. års regnsk.mess.merforbr.	0	0	0	0
Avsetninger disposisjonsfond	2 116 977	1 731 811	0	669 783
Avsetninger til bundne fond	2 854 633	1 332 400	800 000	1 905 574
Avsetninger til likviditetsreserven	0	0	0	0
Sum avsetninger	15 846 036	19 647 411	16 838 000	12 050 382
Regnsk.mess. mindreforbr./ merforbr. (+)	0	0	0	-1 731 811

Kommentar tabell E

Driftsinntekter

Brutto driftsinntekter økte fra 2008 til 2009 med 29,2 millioner kroner (12,7%). Overføringer med krav til motytelse økte med 11,8 millioner kroner (22,3%). Økningen skyldes bl.a. økning i statstilskudd til barnehageplasser (+3,0 mill.), regjeringens tiltakspakke (+2,0 mill.) sykelønnsrefusjon (+1,8 mill.), økning i momskompensasjon (+2,9 mill.), spillemidler (+0,8 mill.) og refusjon fra andre kommuner og andre aktører (+1,2 mill.). Rammetilskuddet økte med kr 16,2 millioner (+47,9%). I sum har skatt og ramme økte med kr 15,0 millioner (+11,8%).

Driftsinntektene ble 2,8 millioner kroner lavere enn revidert budsjett. Noen inntektsposter ble høyere enn budsjettet, bl.a. rammetilskudd (+7,7 mill.), integreringstilskudd for flyktninger (+1,3 mill.), tilknytningsavgifter (+1,0 mill.), refusjon fra staten (+1,9 mill.). En del inntekter ble lavere enn budsjettet, dette gjelder da spesielt skatteinngangen som endte opp kr 9,5 millioner lavere enn budsjettet. Andre inntekter som ble lavere enn budsjettet er momskompensasjon fra investeringer (-5,7 mill.), investeringskompensasjon (-1,1 mill.), og skjønnsmidler i forbindelse med barnehager (-1,2 mill.).

Driftsutgifter

Brutto driftsutgifter økte fra 2008 til 2009 med 31,7 millioner kroner (14,5%), dvs. mer enn økningen i driftsinntektene. Lønn inkl. sosiale utgifter økte med 21,0 millioner kroner (14,4%) i forhold til 2008. Det var en økning i antall årsverk fra 2008 til 2009 på 42,6 årsverk (tas forbehold om at tallene er sammenlignbare). Varer og tjenester, inkl. til egen kommunal tjenesteproduksjon og som erstatter kommunal tjenesteproduksjon, økte med 6,9 millioner kroner (13,4%). De største endringene er økning i utgifter energi (+1,0 mill.), kjøp fra IKS (+3,3 mill.), kjøp fra andre kommuner (+0,7 mill.), kjøp fra statlige institusjoner (+0,6 mill.) og matvarer (+0,6 mill.).

Fordelte utgifter og interne overføringer holdes utenfor i denne tabellen, dermed fremstår overforbruket innenfor varer/tjenester inkl. overføringer som større enn det virkelig er. Det er budsjettet 0,4 millioner kroner til interne overføringer (fordelte utgifter/inntekter), som gjelder fordelinger innenfor VAR-området. Disse fordelingene er regnskapsført på riktig art, dvs. riktig utgifts- og inntektskonto, og fremkommer dermed i regnskapstallene i tabellen men ikke i budsjett-tallene.

Sammenlignet med revidert budsjett i 2009 ble brutto driftsutgifter 1,0 millioner kroner høyere enn budsjettet. Dette skyldes i hovedsak høyere kostnader til varer og tjenester, inkl. til egen kommunal tjenesteproduksjon og som erstatter kommunal tjenesteproduksjon (+2,2 mill.). Samtidig ble lønnsutgiftene kr 1,4 millioner lavere enn budsjettet.

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat før avsetninger til fond var positivt på kr -10 985 265, dvs. at driftsinntektene var større enn driftsutgiftene. Overskuddet innenfor avløp utgjorde kr 694 065 og er avsatt på avløpsfondet. Underskuddet innen for vann og renovasjon utgjorde henholdsvis kr 394 422 og kr 111 587, og er tilført fondene for vann og renovasjon. Etter bruk av tidligere års avsetninger, årets avsetninger til fond og overføringer til investeringsregnskapet, viser regnskapet i 2009 et regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd) på kr 0.

Netto driftsresultat i % av driftsinntektene utgjorde i 2009 4,24%. Dette tallet viser hvor stor andel av driftsinntektene som frigjøres til investeringer og avsetninger, og er en indikator på kommunens økonomiske handlefrihet. For å kunne opprettholde et stabilt investeringsnivå, uten reell økning av lånegjelden er det nødvendig at netto driftsresultat holder seg på et relativt høyt nivå. Det anbefales at resultatgraden bør være minst 3%. Til sammenligning var tallet i 2008 5,57%. Hvis man ser bort fra momskompensasjon fra investeringer, som utgjorde kr 11,9 millioner i 2009, ville resultatgraden vært på -0,39%.

Tabell F. Investeringsregnskapet 2009 og 2008.

	Regnskap 2009	Revidert budsjett 2009	Vedtatt budsjett 2009	Regnskap 2008
Salg av driftsmidler og fast eiendom	-20 000	-2 000 000	-2 000 000	0
Andre salgsinntekter	0	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	-6 878 977	-3 878 400	-2 378 400	-691 145
Statlige overføringer	0	0	0	0
Andre overføringer	0	0	0	0
Renteinntekter og utbytte	0	0	0	0
Sum inntekter	-6 898 977	-5 878 400	-4 378 400	-691 145
Lønnsutgifter	417 097	0	0	0
Sosiale utgifter	125 766	0	0	0
Kjøp av varer/tjenester som inngår i komm. tjenesteprod.	52 621 968	82 662 800	80 800 000	42 607 560
Kjøp av tjenester som erstatter komm.tj.prod.	0	0	0	0
Overføringer	11 937 720	17 620 200	17 675 000	9 401 560
Renteutgifter, provisjoner, andre fin. utg.	0	0	0	0
Fordelte utgifter	0	0	0	0
Sum utgifter	65 102 551	100 283 000	98 475 000	52 009 120
Avdragsutgifter	2 996 437	2 930 000	200 000	279 019
Utlån	3 257 760	3 257 000	0	808 000
Kjøp av aksjer og andeler	305 972	0	0	259 654
Avs. til ubundne investeringsfond	7 276 069	7 290 000	2 575 000	3 579 089
Avs. til bundne fond	204 043	0	0	0
Avs. til likviditetsreserven	11 017 954	10 262 000	0	832 792
Sum finansieringsstransaksjoner	25 058 235	23 739 000	2 775 000	5 758 554
Finansieringsbehov	83 261 809	118 143 600	96 871 600	57 076 529
Bruk av lån	-50 227 866	-87 340 400	-74 058 600	-36 142 264
Mottatte avdrag på utlån	-3 999 027	-4 080 000	-775 000	-1 429 019
Salg av aksjer og andeler	0	0	0	-150 000
Overføringer fra driftsregnskapet	-10 874 426	-16 583 200	-16 038 000	-9 475 025
Disponering av tidligere års mindreforbruk	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-755 276	0	0	-3 952 546
Bruk av ubundne investeringsfond	-12 729 380	-6 000 000	-6 000 000	
Bruk av bundne fond	-536 017	0	0	-85 000
Bruk av likviditetsreserven	-4 139 817	-4 140 000	0	-5 842 675
Sum finansiering	-83 261 809	-118 143 600	-96 871 600	-57 076 529
Udekket / udisponert	0	0	0	0

Kommentar tabell F

Sum inntekter

I forhold til revidert budsjett for 2009 er salg av tomter på Eltarvåg ikke gjennomført (kr 2,0 mill.). Det er mottatt kr 1 020 000 i spillemidler til rehabiliteringen av svømmehall/gymsal ved Rennesøy skole. I tillegg er siste del av forsikringsoppjøret i forbindelse med brannen på Sørbø grendahus mottatt (kr 1 966 252). Dette medfører at det er regnskapsført kr 1,0 mill. mer enn revidert budsjett.

Sum utgifter

I forhold til revidert budsjett er det brukt kr 35,2 mill. mindre enn budsjettet. Dette skyldes i hovedsak prosjekter som ikke fullført eller som ikke er startet opp i 2009. Av større prosjekter gjelder dette utbygginga av Mosterøy skole, renovering av Rennesøy barnehage og utvidelsen av byggefeltet på Eltarvåg.

Sum finansieringstransaksjoner

Kommunen har tildelt startlån på kr 3,3 mill. i 2009. Dette er finansiert med ubrukte lånemidler (startlån Husbanken). Det er i 2009 innbetalt egenkapitalinnskudd til KLP (kr 0,3 mill.) som ikke var budsjettet. Innskuddet er finansiert ved bruk av ubundne investeringsfond.

Sum finansiering

Det var i revidert budsjett planlagt bruk av lån på kr 87,3 mill. Nytt låneopptak til vedtatte investeringer i 2009 utgjorde kr 71,8 mill., hvor en del fremdeles står som ubrukt da investeringer ikke er fullført eller ikke kommet i gang ved utgangen av året. Det er også brukt tidligere års lånemidler til å dekke tidligere års vedtatte investeringer. Kr 10,3 mill. av bruk av lån gjelder tilbakeføring av bruk av likviditetsreserven fra tidligere år. Likviditetsreserven er i henhold til nye forskrifter gjort opp pr. 31.12.09.

Det er brukt kr 8,0 mill. av fond som ikke er budsjettet. Dette har sammenheng med diverse prosjekter som er startet opp i 2009 men hvor budsjettmidlene først er tatt inn i 2010-budsjettet eller senere. Spesifisering av hvilke prosjekter dette gjelder finnes i balanseregnskapet under andre memoriakonti. Ved låneopptak til prosjektene vil midlene bli tilbakeført til fondet.

Overføringer fra driftsregnskapet gjelder i hovedsak momskompensasjon fra investeringer. Kompensasjonen regnskapsføres i drift men blir overført til investeringsregnskapet som en del av finansieringen av prosjektene. I og med at alle prosjektene ikke er startet opp eller fullført i 2009, er det overført kr 5,7 mill. mindre enn budsjettet.

Tabell G. Nøkkeltall fra regnskapet. Beløp i 1000 kr og prosent.

Beløp i 1000 kr. og prosent	2009	2008	2007	2006
<i>Driftsregnskapet</i>				
Brutto driftsresultat i % av driftsinntekt.	3,6	5,2	1,6	6,7
Netto renter/avdrag i % av driftsinntekt.	2,9	3,1	2,6	2,4
Netto driftsresultat i % av driftsinntekt.	4,2	5,6	3,0	8,3
Regnskapsresultat				
Regnskapsresultat i % av driftsinnt	0,0	0,8	0,0	4,8
<i>Investeringsregnskapet</i>				
Brutto invest.utg. i % av driftsinntektene	25,1	22,6	6,9	14,9
<i>Balanseregnskapet</i>				
Lånegjeld				
Brutto lånegjeld pr. 31.12.	243 263	183 032	155 109	157 275
Netto lånegjeld pr. innbygger (i kr.)	40 195	31 544	24 947	26 682
Netto lånegjeld pr. innbygger – Rogaland	21 815	18 370	14 861	11 403
Netto lånegjeld pr. innbygger – landet (ekskl. Oslo)	35 848	33 664	29 870	26 492
Arbeidskapitalen				
Sum omløpsmidler	106 558	76 139	66 608	66 420
- Kortsiktig gjeld	-47 322	-38 602	-28 045	-30 729
=Arbeidskapital	59 237	37 537	38 563	35 691

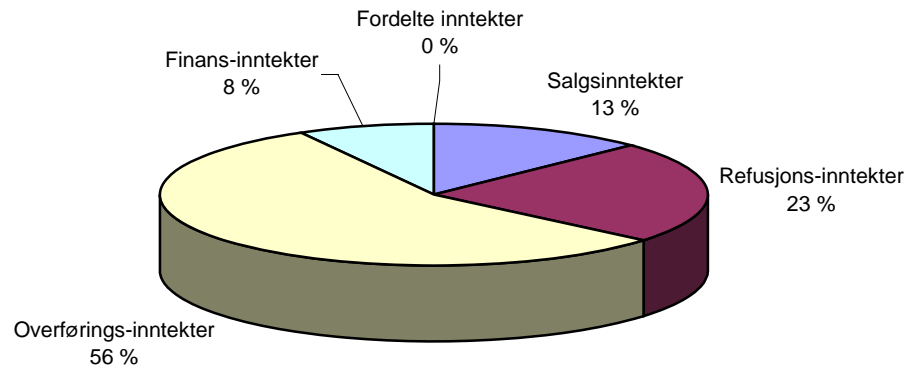
Kommentar tabell G

Fra tabellen ovenfor framgår det at brutto driftsresultatet utgjorde 3,6% av driftsinntektene i 2009. Dette er en nedgang sammenlignet med resultatet fra 2008 (5,2%). Kommunen er avhengig av å ha et tilstrekkelig brutto driftsresultat for å kunne betjene kommunens lånegjeld. Et godt resultat kan gi kommunen handlingsrom til å foreta nye investeringer de kommende årene.

Videre viser tabellen at brutto lånegjeld økte med kr 60,2 millioner i 2009. Brutto lånegjeld var pr. 31. desember 2009 243,3 millioner kroner. Balanseregnskapet viser også at netto lånegjeld pr. innbygger har økt i 2009 fra kr 31 544 til kr 40 195 pr innbygger (+27,4%).

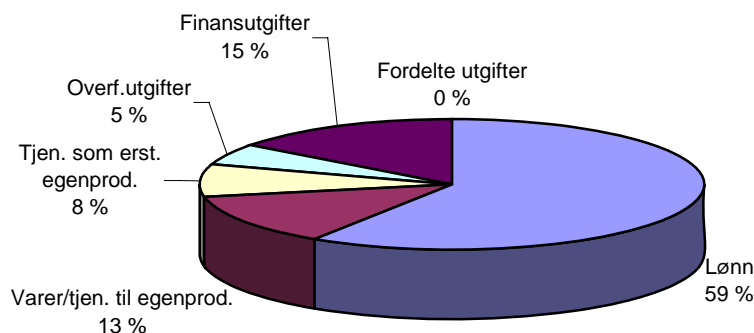
Brutto driftsinntekter

Diagrammet nedenfor viser driftsomsetningen fordelt på inntektsarter. Total driftsomsetning i 2009 var 281,8 millioner kroner. Den største inntektsposten er overføringsinntekter, som utgjorde 56% av omsetningen, noe som er en nedgang fra 57% i 2008. Refusjonsinntektene har gått opp fra 21% i 2008 til 23% i 2009. Fordelingen mellom de ulike inntektsartene har holdt seg nokså uendret de siste årene.

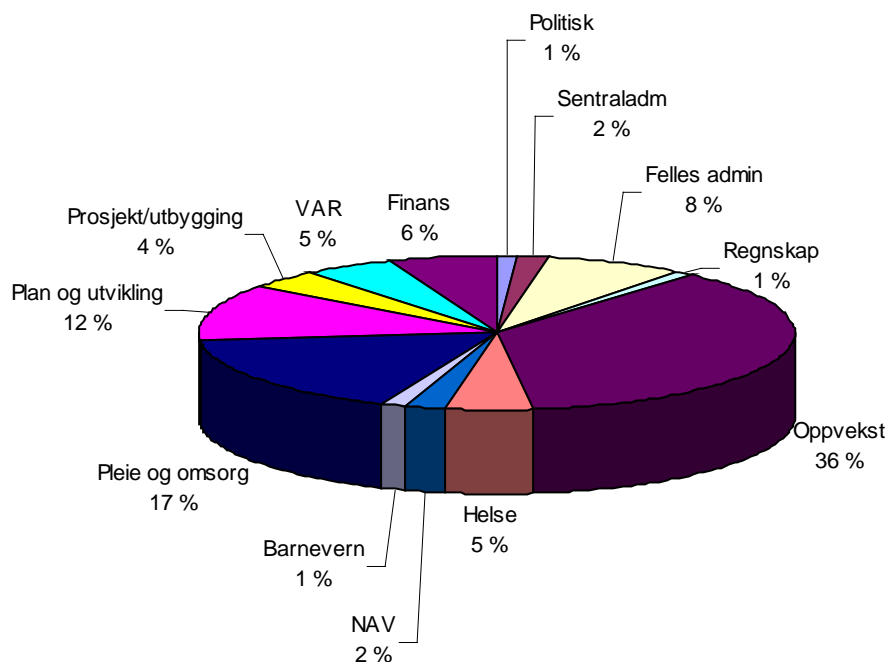

Brutto driftsutgifter

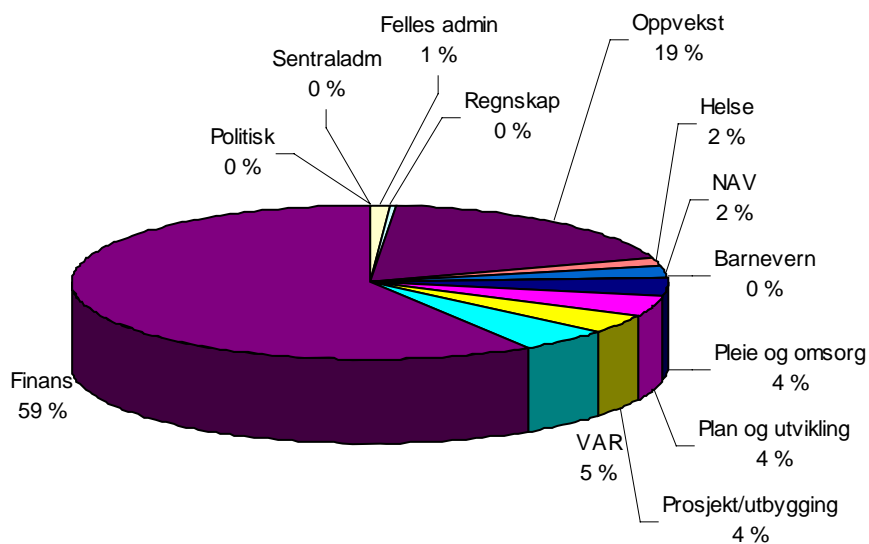
Diagrammet nedenfor viser driftsomsetningen fordelt på utgiftsarter. Total driftsomsetning i 2009 var 281,8 millioner kroner. Lønn og sosiale utgifter er den største utgiftsposten, og utgjør 59% av driftsutgiftene, en økning fra 58% i 2008. Finansutgiftene har gått ned fra 16% i 2008 til 15% i 2009.

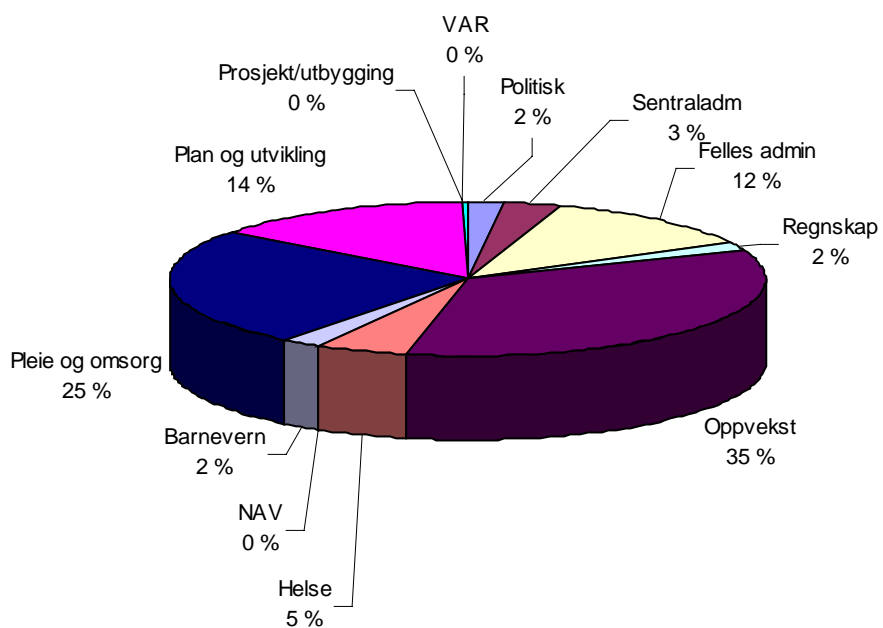
Driftsutgifter fordelt på avdelingene (kr 281 849 749)

Driftsinntekter fordelt på avdelingene (kr -281 849 749)

Netto driftsramme fordelt på avdelingene
(kr 149 461 621032)

Ressursbruk Rennesøy kommune - drift

Arter	Regnskap 2009	Revidert bud. 2009	Avvik regn. - bud.
Lønn	166 856 211	168 221 136	-1 364 925
Inngår i tjenesteprod.	36 030 069	35 037 444	992 625
Erstatter egenprod.	22 550 101	21 386 800	1 163 301
Overførings- utgifter	15 172 439	14 991 500	180 939
Finansutgifter	41 165 928	49 105 221	-7 939 293
Fordelte utgifter	75 000	417 600	-342 600
Sum driftsutgifter	281 849 749	289 159 701	-7 309 952
Salgsinntekter	-36 392 600	-34 304 200	-2 088 400
Refusjoner	-65 015 780	-67 107 328	2 091 549
Overførings- inntekter	-157 721 362	-160 488 600	2 767 238
Finansinntekter	-22 645 007	-26 841 973	4 196 966
Fordelte inntekter	-75 000	-417 600	342 000
Sum driftsinntekter	-281 849 749	-289 159 701	7 309 953
NETTO UTGIFT	0	0	0

Ressursbruk Rennesøy kommune - investering

Arter	Regnskap 2009	Revidert bud. 2009	Avvik regn. - bud.
Lønn	542 863	0	542 863
Inngår i tjenesteprod.	52 621 968	82 662 800	-30 040 832
Erstatter egenprod.	0	0	0
Overførings- utgifter	11 937 720	17 620 200	-5 682 480
Finansutgifter	25 058 235	23 739 000	1 319 235
Sum investeringer	90 160 786	124 022 000	-33 861 214
Salgsinntekter	-20 000	-2 000 000	1 980 000
Refusjoner	-6 878 977	-3 878 400	-3 000 577
Overførings- inntekter	0	0	0
Finansinntekter	-83 261 809	-118 143 600	34 881 791
Sum finansiering	-90 160 786	-124 022 000	33 861 214
NETTO INVESTERING	0	0	0

Tallene ovenfor summerer ressursbruken i de ulike avdelingene. Avvikene er kommentert under hver enkelt avdeling.

Politisk styring**Antall politiske møter, utvalg m.m. i 2009**

Styre, utvalg	Møte- frekvens	Antall politiske saker
Kommunestyre	9	94
Formannskapet	10	82
Administrasjonsutvalget	10	35
Planutvalget	8	54
Hovedutvalg for miljø og utvikling	9	62
Hovedutvalg for kultur, oppvekst og omsorg	8	49
Arbeidsmiljøutvalget	2	10
Attføringsutvalget	0	0
Fellesråd for eldre og funksjonshemmede	5	23
Valgstyre	2	8
Klagenemnda	0	0
Klientutvalget	1	2
Skatteutvalget	0	0
Overtakstnemnda	0	0

Ressursbruk politisk styring og kontroll

Arter	Regnskap 2009	Revidert bud. 2009	Avvik regn. - bud.
Lønn	1 771 901	1 641 100	130 801
Inngår i tjenesteprod.	627 536	369 800	257 736
Erstatter egenprod.	400 082	433 000	-32 918
Overførings- utgifter	432 033	437 000	-4 967
Finansutgifter	0	0	0
Sum driftsutgifter	3 231 552	2 880 900	350 652
Salgsinntekter	-1 640	0	-1 640
Refusjoner	-169 822	-129 000	-40 822
Overførings- inntekter	0	0	0
Sum driftsinntekter	-171 462	-129 000	-40 822
NETTO UTGIFT	3 060 090	2 751 900	308 190

Overskridelsen på kr 308 190 skyldes bl.a. lønn (kr 130 801), der tapt arbeidsfortjeneste ved valget, økning i møtegodtgjørelser og innlevering av disse, lyd og lys ved kommunestyremøter og økning i bilgodtgjørelse er årsakene til overskridelsen. Posten "Inngår i tjenesteproduksjonen" har et overforbruk på kr 257 736 som primært knyttes til gaver og påskjønnelser med forbruk kr 85 000 mot budsjettert kr 30 000, høyere kostnader ved å avholde kommunestyremøtene

i Kulturhuset og julelunch for ansatte. Det var overforbruk på kr 104 000 knyttet til valget. Dette gjelder selve avholdelsen, kurs, annonsering og bruk av konsulent. Rennesøy kommune hadde en veldig høy fremmøteprosent ved valget (82,7 %)

Øvrige nøkkeltall

Antall fast ansatte og årsverk i 2007-2009.

Antall og prosent

	2007		2008		2009	
	Antall	%	Antall	%	Antall	%
Ansatte	327	87,2	344	88,9	369	87,2
kvinner						
Ansatte menn	48	12,8	43	11,1	54	12,8
Sum	375	100,0	387	100,0	423	100,0
Årsverk	240,3	85,1	251,6	87,5	285,0	86,4
kvinner						
Årsverk menn	42,1	14,9	35,8	12,5	45,0	13,6
	282,4	100,0	287,4	100,0	330,0	100,0

Personale

Økningen i årsverk fra 2008 til 2009 skyldes i hovedsak styrking innenfor pleie- og omsorg med 18 årsverk inkl. Langemann, barnehagene 10 årsverk, skolen 10 årsverk, SFO 1,5 årsverk, teknisk 1 årsverk og sentraladministrasjonen 2 årsverk (det tas forbehold om at tallene er rapportert på samme måte hvert år).

Det er fattet 456 delegerte vedtak mot 393 i 2008. Dette gjelder søknader om stipend, hel eller delvis permisjon (oftest omsorg for barn), faste tilsetninger, vikariater, midlertidige stillinger pga. mangel på kvalifisert personell (særlig førskolelærere), sommervikarer og avtaler knyttet til barnevern og miljøtjenesten.

To medarbeidere har tatt ut hel eller delvis AFP i 2009.

Likestilling

Kommunelovens § 48 nr. 5 sier: "I årsberetningen skal det redegjøres for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i fylkeskommunen eller kommunen. Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestilling og for å forhindre forskjellsbehandling i strid med lov om likestilling mellom kjønnene."

Som det framgår av tabellen over, er kvinneandelen av kommunalt tilsatte høy. Andelen har økt i deler av perioden, både i forhold til antall ansatte og antall årsverk. En

ser en økning i antall ansatte menn i 2009. Dette er grunnet oppstart av Langemann der vi har lykket med å rekruttere flere menn. Det har ikke vært satt i verk spesielle tiltak for å rekruttere menn til de tradisjonelle kvinneyrkene innen barnehage og omsorg. I rådmannens ledergruppe er det fire kvinner og tre menn. Kjønnbalansen i Plan- og utviklingsavdelingen er endret gjennom rekruttering av flere kvinner ved nytilsetninger.

Både i forhold til daglig drift og rekruttering av ansatte tilstrebes mest mulig lik behandling av begge kjønn. En likere fordeling mellom kjønnene vil fortsatt være et viktig moment i rekrutteringsarbeidet fremover.

Sykefraværet

Sykefraværet var i 2009 6,1 %, en økning på 0,1 % i forhold til 2008. Egenmeldt fravær er stabilt lavt 0,76 %. Korttidsfravær sykemeldt inntil 16 dager er 1,15 %. Langtidsfravær sykemeldt fra 17-56 dager er også lavt 0,97 %, mens langtidsfravær over 56 dager er 3,2 %. Vi ser en liten økning fra 2008 på korttidsfravær sykemeldt inntil 16 dager og langtidsfravær sykemeldt 17-56 dager og en liten nedgang i langtidsfravær sykemeldt over 56 dager.

Sykefraværet i 2007-2009 har vært fordelt slik mellom avdelingene:

Sykefraværet 2007-2009

Avdeling	Fraværs- prosent 2007	Fraværs- prosent 2008	Fraværs- prosent 2009
Sentraladministrasjonen	0,7	0,5	1,3
Renhold	19,1	20,8	17,6
Regnskaps- og innforandringsavdelingen	0,1	3,4	0,8
Oppvekstkontor/ kulturskolen/skolene	3,9	3,9	4,9
Barnehagene	8,9	8,0	8,8
Helseavdelingen	3,8	2,2	0,8
Sosialavdelingen	3,1	1,9	-
NAV (fra 2009)	-	-	3,6
Barnevern (fra 2009)	-	-	1,6
Pleie- og omsorgsavdelingen	9,3	7,2	6,5
Plan- og utviklingsavdelingen	2,8	2,1	2,7
Teknisk avdeling	1,1	0,6	1,3
Prosjekt/utbygging (fra 2009)	-	-	0,0
Totalt	6,5	6,0	6,1

I oktober 2009 startet Rennesøy kommune opp ifht IA bedrift. Det er endret noe på rutiner for sykefraværsoppfølging og det arbeides med handlingsplaner for å få sykefraværsprosenten ned. Målet for 2009 er å arbeide sykefraværsprosenten ned til 5,5 %.

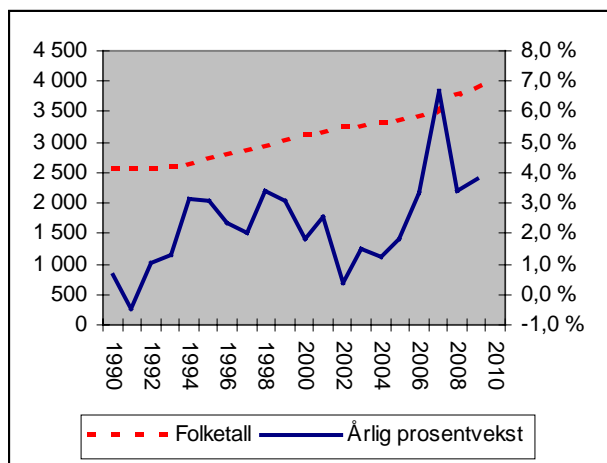
Befolkningsutvikling

Rennesøy kommune er blant de kommunene i Rogaland som har hatt størst befolkningsvekst de siste årene. Gjennomsnittsveksten i Rogaland var i 2009 1,8 %, mot et landssnitt på 1,2 %. Folketilveksten i Rennesøy kommune var i 2009 prosentvis høyest i Rogaland, 3,8 %. På landsbasis var det kun 5 kommuner som hadde høyere vekst enn Rennesøy. Pr. 1. januar 2010 hadde kommunen 4035 innbyggere, en økning på 147 personer i løpet av året. Figuren nedenfor viser at kommunen hatt en markert befolkningsvekst fra tidlig på 1990-tallet og frem til i dag.

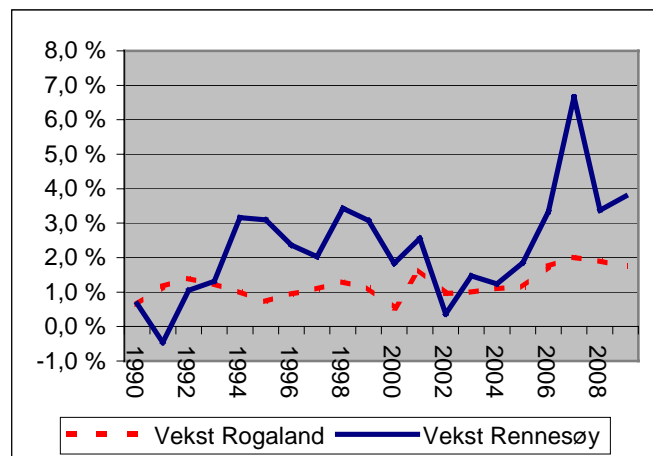
For mer detaljert informasjon, se SSB sine hjemmesider.

www.ssb.no/folkendrkv/

Utviklingen i folketallet Rennesøy kommune 1990 til 2010 og årlig befolkningsvekst i %

Prosentvis endring i folketallet 1990 til 2010 Rogaland og Rennesøy

Tabellen *Prosentvis endring i folketallet 1990 til 2010 Rogaland og Rennesøy* viser at Rennesøy kommune kun én gang etter åpningen av Rennfast i 1992 har hatt en lavere prosentvis vekst enn Rogaland. Det var i 2002, da veksten i Rennesøy var 0,4 %, mot et snitt på 1,0 % i hele Rogaland.

Sentraladministrasjon

Avdelingen hadde pr. 31.12.09 totalt 10,1 årsverk fordelt på 11 stillinger. Utover de fast tilsatte ble OU-rådgiver engasjert i en toårig prosjektstilling i et omfang på 60%.

I tillegg kommer renholdstjenesten som inngår i felles administrasjon og som pr. 31.12.09 utgjorde 12,15 årsverk.

<i>Rådmann</i>	100 %
<i>Personal- og organisasjonssjef</i>	100 %
<i>Merkantile ressurser/ konsulent – lønn, fellestjenester</i>	290 %
<i>Merkantile ressurser – arkiv/politisk sekretariat</i>	290 %
<i>Merkantil ressurs – konsulent personal</i>	30 %
<i>Stabssjef</i>	100 %
<i>Kommuneadvokat</i>	100 %
<i>OU rådgiver</i>	60 %
<i>Renhold</i>	1165 %

Sentraladministrasjonen ivaretar og koordinerer de administrative fellestjenester, med ansvar for ledelse, planlegging, samordning og effektivisering av kommunens samlede virksomhet. Avdelingen skal bidra til å styrke samarbeidet og samordningen innenfor den kommunale forvaltning og videreutvikle organisasjonen. I tillegg er avdelingen sekretariat for kommunestyret, formannskapet og den øvrige politiske virksomheten.

Sentraladministrasjonen har det overordnede personalpolitiske ansvaret i kommunen, med fokus på bl.a. å rekruttere personell, være en pådriver for utvikling av systemer og rutiner i personalforvaltningen og i helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet.

Avdelingen har ansvaret for resepsjons-tjenestene, lønnsproduksjon, arkivering og journalføring av kommunens dokumenter og øvrige korrespondanse. Videre er redaktøransvaret for kommunens hjemmesider og koordinatorfunksjonen for kommunens felles IKT-systemer tillagt avdelingen.

724 personer fikk i 2009 utbetalt lønn eller annen godtgjørelse via kommunens lønnsystem, mot 673 i 2008. Lønn har til dags dato blitt utbetalt til rett tid. For den enkelte ansatte i kommunen er det viktig at

lønnsystemene fungerer. Lønnsinnberetningen til skattemyndighetene (ligningskontoret) er grunnlaget for den enkeltes skatteavregning. Avdelingen er også lønnsfører for Rennesøy kirkelig fellesråd.

Lokale lønnsforhandlinger for kap. 5 og kap. 3 ble gjennomført i oktober og november 09. Både tillitsvalgte og ledergruppen har vurdert prosessen og gjennomføringen av forhandlingene som god.

Det er gjennom høsten 2009 avholdt faste kontakt- og drøftingsmøter med tillitsvalgte. Rådmann og personal- og organisasjonssjef innkaller og er referent. Møtene er evaluert til å være et viktig fora for gode, åpne og nyttige drøftinger.

Arbeidet med kommunens toårige OU-prosjekt har tatt mye tid gjennom hele 2009. Hovedfokus i arbeidet har vært å avklare og få på plass en ny lederstruktur på overordnet nivå (fase 1), samt å gjøre endringer i selve organiseringen (buntingen) av tjenesteområdene (fase 2).

Fase 1 ble avsluttet i løpet av våren 2009, med beslutning om ny lederstruktur og tilsetning av tre kommunalsjefer, personal- og organisasjonssjef og stabssjef. I ny organisasjonsmodell har rådmannen med seg økonomisjef, personal- og organisasjonssjef, stabssjef og tre kommunalsjefer i den overordnede ledergruppa. Fase 2 ble avklart i løpet av høsten 2009. Etter en omfattende høringsprosess, med politisk behandling i kommunestyret 17.12., er kommunens tjenestetilbud fra 01.01.2010 samlet i tre brede kommunalsjef-/tjenesteområder: Helse og velferd, Kultur og samfunn og Oppvekst og læring. Fase 3, med hovedfokus på internorganisering og struktur innenfor de tre tjenesteområdene, samt på overordnet fellesnivå, forutsettes avklart i løpet av april 2010.

Et kommunalt lederutviklingsprogram er planlagt knyttet opp mot OU-prosjektet. Etter søknad har KS bevilget 450 000 kroner til gjennomføring av programmet, som startet opp med to ledersamlinger for rådmannens ledergruppe i 2009. Det er gjort avtale med professor Tom Tiller fra Universitetet i Tromsø om felles lederutviklingssamlinger for

rådmannens ledergruppe og ledere ute i organisasjonen i løpet av 2010, med oppstart i mai.

I alle faser av OU-prosjektet er det blitt lagt stor vekt på informasjon og medvirkning fra de tilsatte. Det har i 2009 vært 8 møter i prosjektgruppa og 6 møter i styringsgruppa. Kontaktmøtet for de tillitsvalgte er jevnlig blitt informert og rådspurt, og det har vært avholdt arbeidsseminar med bred deltakelse både i fase 1 og fase 2. Intranettet har vært benyttet flittig til å informere hele organisasjonen, og politisk er både administrasjonsutvalget og kommunestyret blitt orientert om status og utvikling.

Fra august ble den gamle ledergruppen erstattet med en ny. Dette resulterte i ny stabssjefsfunksjon i organisasjonen. I tillegg til at stabssjefen naturlig nok, som tidligere skolesjef, brukt betydelig tid på overgang og fungert som rådgiver for ny kommunalsjef for oppvekst og læring. Oppgavene nedenfor er spesielt prioriterte i 2009:

Hodne

I ekstraordinært lukket kommunestyremøte 02.12.09 ble det enstemmig vedtatt at Rennesøy kommune overtar forsvarets eiendom på Hodne. En langsiktig leieavtale med Smedvig Eiendom AS sikrer at samlet investering knyttet til kjøp av Hodne og utbedring av vei frem til anlegget blir dekket av leietaker.

Smedvig er en del av et konsortium som består av Lyse, Ipark, Uninett og IBM.

Datasentraler i fjellhallene planlegges nå for fullt, og et av selskapene som en prøver å få til Hodne er CERN. Dersom konsortiet lykkes med utviklingen av Hodneanlegget, vil det åpne for nye arbeidsplasser, bedre infrastruktur og muligheter for utnytting av overskuddsenergi fra datasentralene.

Fjøløy fort

Selv om ikke alle formalitetene rundt kjøp av Fjøløy fort er avklart, er det startet en planlegging av hvordan dette området kan utvikles. Med stabssjefen som leder er det blitt satt sammen et interimsstyre som består av ordfører, varaordfører, kommunalsjef for kultur og samfunn, kultursjef og representanter for grunneierne i området, Turistforeningen og Ryfylke friluftsråd.

Det foreligger nå en formell henvendelse fra Skifte Eiendom om avhending av Fjøløy fort. I forbindelse med denne vil rådmannen komme tilbake til kommunestyret med en detaljert orientering om hva som er gjort, og en tilråding for den videre prosessen.

Hanasand ferjeleie

Rennesøy kommune har fått tilbud om kjøp av Hanasand ferjeleie. Kjøpesummen er 5,3 mill. Samlet areal er 7,5 mål. Området består av en molo, betongkai, samt et bygg med toalett og venterom. Det er satt av midler i budsjettet til kjøp av Hanasand ferjeleie. Kjøp av Hanasand ferjeleie inngår som en del av kommunens satsing på næringsutvikling.

Andre oppgaver og prosjekter

Stabssjefen har oppgaven som kontaktperson med næringslivet i kommunen. I samarbeid med Greater Stavanger og representanter for det lokale næringslivet er en kommet godt i gang med utarbeidelse av Strategisk næringsplan for Rennesøy kommune.

Videre har stabssjef ansvar for IKT, intern og eksternt informasjon, og skal også lede en arbeidsgruppe som skal se på kommunens arkivsystem.

Det er opprettet en IKT-gruppe, og i løpet av vårhalvåret vil det bli lagt frem en IKT-plan for Rennesøy kommune med spesiell vekt på kompetanseutvikling. Intern og eksternt informasjon vil også være sentrale elementer i denne planen.

Kommentarer til avvik

Avdelingen sentraladministrasjon og felles administrasjonsutgifter er delt i to regnskaps- og rapporteringsområder. Dette er gjort for å splitte det som er rene avdelingskostnader og det som er felles for hele kommunen. Renhold ligger i 2009 innenfor området for fellesadministrasjon.

Drift - sentraladministrasjon

Sentraladministrasjonen hadde i 2009 et merforbruk på kr 168 758. Dette skyldes et merforbruk på lønn med kr 121 917, grunnet bruk av ekstrahjelp/overtid i forbindelse med valg og restanser på arbeidsoppgaver post og arkiv. Det ble varslet overforbruk knyttet til valget i KO sak 73/09. Det lykkes ikke å dekke

inn dette overforbruket innenfor egne rammer. Det var også et overforbruk på kr 49 069 til tjenester som inngår i kommunal tjenesteproduksjon. Dette skyldes i hovedsak dyrere abonnement, lisenser og kontingenter osv. knyttet til kommuneadvokat.

Ressursbruk sentraladministrasjon

Arter	Regnskap 2009	Revidert bud. 2009	Avvik regn. - bud.
Lønn	4 382 917	4 261 000	121 917
Inngår i tjenesteprod.	206 969	157 900	49 069
Erstatter egenprod.	0	0	0
Overførings- utgifter	10 507	11 000	-493
Finansutgifter	0	0	0
Sum driftsutgifter	4 600 393	4 429 900	170 493
Salgsinntekter	0	0	0
Refusjoner	-74 435	-72 700	-1 735
Overførings- inntekter	0	0	0
Finansinntekter	0	0	0
Fordelte inntekter	0	0	0
Sum driftsinntekter	-74 435	-72 700	-1 735
NETTO UTGIFT	4 525 958	4 357 200	168 758

Drift - felles administrasjon

Det ble brukt kr 52 057 mer til felles administrasjon enn budsjettert i 2009. Overforbruket med kr 218 278 på tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon skyldes forbruksmateriell hovedsaklig renholdsprodukter, papir og plast. Det ble varslet overforbruk på dette området i KO sak 73/09. Det lykkes å dekke dette innenfor egne rammer grunnet underforbruk på lønn. Renholdsområdet har på tross av høyt sykefravær hatt et underforbruk på lønn. Samlet hadde renholdstjenesten et overforbruk på kr 4 400. Overforbruket på kr 70 644 på tjenester som erstatter egenproduksjon gjelder økte utgifter til kjøp av IKT-tjenester fra Randaberg kommune. Det er brukt mindre på eksterne konsulenter innenfor IKT. Merforbruk på kr 75 250 til finansutgifter skyldes avsetning til bundne fond av mottatte midler i 2009 for nyopprettet tjeneste med advokat til innbyggerne. Disse kr 75 000 er del av de kr -112 000 i merinntekt under refusjoner.

Ressursbruk felles administrasjon

Arter	Regnskap 2009	Revidert bud. 2009	Avvik regn. - bud.
Lønn	7 254 585	7 463 700	-209 116
Inngår i tjenesteprod.	6 635 078	6 416 800	218 278
Erstatter egenprod.	2 029 644	1 959 000	70 644
Overførings- utgifter	4 963 546	4 943 000	20 546
Finansutgifter	439 274	364 024	75 250
Sum driftsutgifter	21 322 126	21 146 542	175 602
Salgsinntekter	-72 265	-61 000	-11 265
Refusjoner	-3 036 280	-2 924 000	-112 280
Overførings- inntekter	0	0	0
Finansinntekter	0	0	0
Fordelte inntekter	-30 000	-30 000	0
Sum driftsinntekter	-3 138 545	-3 015 000	-123 545
NETTO UTGIFT	18 183 581	18 131 524	52 057

Investering - felles administrasjon

Det er i 2009 to investeringer; oppgradering av IKT og egenkapitalinnskuddet i KLP. Oppgradering av IKT er finansiert med låneopptak (både fra tidligere år og fra årets låneopptak), mens det er brukt ubundet investeringsfond til finansiering av egenkapitalinnskuddet i KLP (kr 305 972). Det er i tillegg et investeringsprosjekt som ikke har startet opp i 2009, oppgradering av telefonsentralen. Dette vil bli startet opp i 2010.

Ressursbruk sum felles administrasjon - investering

Arter	Regnskap 2009	Revidert bud. 2009	Avvik regn. - bud.
Inngår i tjenesteprod.	232 423	500 000	-267 577
Overførings- utgifter	0	25 000	-25 000
Finansutgifter	305 972	0	305 972
Sum investeringer	538 395	525 000	13 395
Overførings- inntekter	0	0	0
Finansinntekter	-538 395	-525 000	-13 395
Sum finansiering	-538 395	-525 000	-13 395
NETTO INVESTERING	0	0	0

Regnskaps- og innfordringsavdeling

Avdelingen har følgende hovedarbeidsfelter: skatteregnskap, inkl. skatteinnkreving

- kommuneregnskap
- fakturering av diverse kommunale tjenester, herunder husleier, kommunale årsavgifter for vann, avløp og renovasjon
- regnskapsfører for Rennesøy kirkelig fellesråd

Det var pr. 31.12.09 4,52 årsverk ved avdelingen, fordelt på 6 stillinger;

Økonomisjef	100%
Regnskaps- og innføringssjef	100%
Skattemedarbeider	50%
Førstesekretær regnskap	92%
Regnskapsmedarbeider	60%
Regnskapsmedarbeider	50%

Økonomisjefen er avdelingens leder og er i tillegg kommunens skatteoppkrever (kemner).

Utvikling

Det ble i 2009 totalt innkrevd 349,3 mill. kr i skatter og avgifter. Av dette tilfalt kommunen 92,2 mill. kr. Tilsvarende tall for 2008 var 333,0 mill. kr og 93,4 mill. kr. Veksten i total skatteinntang for Rennesøy kommune fra 2008 til 2009 var 4,9%, mot tilsvarende 18,4% fra 2007 til 2008. Kommunens andel hadde en nedgang fra 2008 til 2009 på 1,3 %, mot en økning på 16,3 % forrige år.

Det ble i 2009 ikke foretatt noen konkursbegjæringer av skatteoppkreveren på vegne av staten. Det kan ikke ses bort fra at konkurser tvangssalg må begjæres i 2010.

Innkreving av kommunale krav viser at de aller fleste betaler innen forfall. Fakturerings-systemet produserer purringer og inkassovarsel når dette er nødvendig. Få saker går til inkasso. Krav som må avskrives som følge av manglende betalingsevne, er få og utgjør kun mindre beløp.

En økende mengde bilag behandles i regnskapssystemet i løpet av et år. Økt aktivitet i kommunen merkes også på antall bilag som går gjennom regnskapssystemet.

Bilagstype	2007	2008	2009
Inngående fakturaer	6798	7233	8179
Hovedboksbilag	2663	2607	2600
Utgående fakturaer	9285	10819	10801

I tillegg kommer behandling av returfiler fra Bankenes betalingsentral i forbindelse med remittering og innlesing av lønnsfiler.

Utfordringer

Framover vil det bli viktig å finne metoder for å effektivisere avdelingen enda mer.

Avdelingen skal ha et kundefokus men må også finne en avveining mellom det og de driftstilpasningene avdelingen står ovenfor i 2010. Dette kan bl.a. bety at innføringen av e-faktura blir utsatt.

Ressursbruk regnskapsavdelingen

Arter	Regnskap 2009	Revidert bud. 2009	Avvik regn. - bud.
Lønn	20 97 665	2 096 600	1 065
Inngår i tjenesteprod.	328 290	339 000	-10 710
Erstatter egenprod.	99 437	100 000	-563
Overførings- utgifter	228 664	228 000	664
Finansutgifter	218	0	218
Sum driftsutgifter	2 754 274	2 763 600	-9 326
Salgsinntekter	-19 909	0	-19 909
Refusjoner	-124 752	-139 000	14 248
Fordelte utgifter	-45 000	-45 000	0
Sum driftsinntekter	-189 661	-184 000	-5 661
NETTO UTGIFT	2 564 613	2 579 600	-14 987

Avdelingen hadde i 2009 et samlet mindreforbruk på kr 14 987. Mindreforbruket skyldes i hovedsak lavere kostnader til kurs/reiser enn budsjettet. Salgsinntektene gjelder primært gebyrer kommunen betaler ifm. innføring som deretter blir viderefakturert til den aktuelle kunden.

Oppvekstavdeling

Årsmelding for oppvekstavdelingen omhandler barnehagene, SFO, skolene, kulturskolen og voksenopplæringen. Den økonomiske delen er vist og kommentert felles for hele avdelingen.

Det er utarbeidet en strategiplan for hele oppvekstavdelingen som gjelder for 2009-2012. Strategiplanen danner grunnlaget for vurdering av måloppnåelse og angir retning for videre utvikling av avdelingen.

Barnehagene

Resultatvurdering og måloppnåing

Bygg og uteanlegg:

Vikevåg barnehage

Barnehagen åpnet 03.11.2008. Det er ikke gjort store tilleggsarbeider i ettertid. Barnehagen mangler fortsatt møbler og utstyr for full drift. Det meste vil bli kjøpt inn i 2010.

Vestre Åmøy barnehage

Etter rehabilitering av utelekeplassen i 2008, har barnehagen hatt en funksjonell lekeplass.

Kommunestyret gjorde vedtak om utbygging av barnehagen til en 5 avdelings barnehage i forbindelse med budsjettbehandlingen i desember 2009.

I forhold til de opprinnelige planene skulle barnehagen være ferdig til august 2010. Arbeidet har blitt forsinket. Nå regner vi med ferdigstillelse i mars 2011.

Leiekontrakten med Vestre Åmøy velforening går ut 15.08. 2011.

Rennesøy barnehage

Planene for renovering og tilbygg startet høsten 2008. Planene fikk, av ulike årsaker, en lengre saksbehandlingstid enn normalt. Renoveringen startet i desember 2009 og ventes ferdig i mai 2010. Barn og personale flyttet over i Vikevåg barnehage før påske 2009.

Østhusvik barnehage

Det er ikke utført noe spesielt arbeid med bygg og uteanlegg i 2009. En del av uteområdet har for dårlig drenering og må utbedres i 2010. På

et område der barna gjerne graver, kommer det fram mye glassbiter. Her må det trolig foretas masseutskifting i 2010.

Bru barnehage

Det er ikke utført noen store arbeider hverken inne eller ute i 2009. Styrer og samarbeidsutvalg har i flere år påpekt at tilkomst- og parkeringsforholdene ikke er tilfredsstillende. Arbeidet som var i gang for eventuelt å kjøpe noe av en naboeiendom har stoppet opp. Utelekeplassen er kjedelig og lite utfordrende for barna og må utvikles.

Kommunestyret gjorde dette vedtaket i forbindelse med budsjettbehandlingen i 2009: ” Det lages plan for rehabilitering og reguleringsplan for uteareal og parkering ved Bru barnehage .”

Barn:

Barns rett til barnehageplass trådte i kraft fra 01.01. 2009. Dette betyr at kommunene er forplikta til å oppfylle retten til barnehageplass.

Ved hovedopptaket i 2009 fikk alle søkere plass, men ikke alle fikk plass i den barnehagen de hadde som 1. prioritet.

Barnetall i barnehagene pr.15.12.09:

F.år	Barn født 2007 og senere	Barn født 2006 og tidligere	Sum barn
Oppholdstid 17-24 timer/uka	1	2	3
Oppholdstid 25-32 timer/uka	8	14	22
Oppholdstid 33-40 timer/uka	7	13	20
Oppholdstid 41 timer og mer/uka	77	167	244
Sum	93	196	289

Barn med særlige behov i barnehagene pr. 15.12.09:

Antall barn	Barn som får ekstra ressurser
12	8

Minoritetsspråklige barn i barnehagene pr. 15.12.09 (barn med annet morsmål enn norsk, samisk, svensk, dansk og engelsk):

Antall barn	15
-------------	----

Personale:

Personale i barnehagene pr. 15.12.09:

Stillinger	Årsverk	K	M	Førskole lærer	Fagbrev barn – og ungdom
Styrere	4,80	5		5	
Pedagogiske ledere	23,90	28		13	9
Barne og ungdomsarb./ass	49,10	63	1		6
Annet personale	4,70	6			1
Renholdere	2,80	5			
Totalt	85,30	107	1	18	16

I tillegg til de ansatte som er ført opp i tabellen var 7 fast ansatte ute i permisjon. Kommunen hadde 15 personer midlertidig ansatt for ” ringevikarbeid ” i barnehageåret 2009 / 2010.

Rekruttering av personale:

Kommunen har i 2009 hatt store vansker med å rekruttere både førskolelærere og fagarbeidere / assistenter til barnehagene.

Ulike rekrutteringstiltak er satt i verk i 2009:

- stipend til 3. års studenter på førskolelærerinja
- alle nytilsatte førskolelærere starter med 8 års ansiennitet
- alle med relevant videreutdanning får lønnskompensasjon.

Det er for tidlig å se om dette har noen effekt. Rogaland mangler ca. 450 førskolelærere. Det er stor konkurranse mellom kommunene om førskolelærere til barnehagene.

Østhusvik barnehage har fra studieåret 2008/2009 vært øvingsbarnehage for førskolelærerstudiet ved Universitetet. Kontakten kommunen får med UiS ved denne ordningen er verdifull.

Rammeplan / årsplaner

Barnehagene har arbeidet med utvikling av årsplanene på ulike måter, deltatt på kurs,

arbeid i styrergruppen og i hver enkelt barnehage.

Barnehagedelen av ” Plan for betra lesedugleik ” fra 2006, er omarbeidet i 2009: ” Plan for tidlig og god språkstimulering 2009 – 2013.”

Prosjektet ” Språklig og kulturelt mangfold i barnehagen ” er videreført i 2009.

Mål og innhold: Styrke foreldrene som ressurs i barnas flerspråklig utvikling. Prosjektet har lagt vekt på å utvikle tiltak / en metode som kan være med å styrke foreldrene som ressurs i barnas flerspråklige utvikling

Så langt har Rennesøy og Vikevåg deltatt i prosjektet. Neste trinn er spredning og implementering av flerkulturelt- og flerspråklig arbeid i alle barnehagene.

Barnehagene har et nettverk sammen med barnehager i Strand og Finnøy kommuner.

Styrket barnehagetilbud:

Rennesøy kommune fikk fra august 2007 tilsatt en spesialpedagog på barnehageområdet.

Fagområdet er viktig med tanke på at alle barn skal få et likeverdig pedagogisk tilbud.

Opgavene hennes har vært:

- saksbehandling ved enkeltvedtak etter opplæringsloven § 5.7 og tilpassende opplegg etter barnehageloven / rammeplanen
- oppfølging av enkeltbarn som har rett til spesialpedagogisk hjelp og tilpassede opplegg
- utarbeiding av utviklingsplaner og rapporter
- organisering og gjennomføring av veiledning til personale og foreldre
- samarbeid med PPT
- deltakelse i tverrfaglige møter
- leder for prosjektet ”Språklig og kulturelt mangfold i barnehagen ”

Antall barn som trenger spesielt tilrettelagte opplegg i barnehagene øker.

Kompetanseutvikling i barnehagene

Rennesøy kommune har deltatt i et samarbeid med Forsand, Strand, Hjelmeland, Finnøy og Kvitsøy kommuner om kompetanseutvikling i barnehagene. Etter søknad til Fylkesmannen mottok gruppa 50 000 kroner til dette arbeidet i

2009. Temaet som ble prioritert var ” Ledelse i barnehagen. ”. 2 dagers kurs: ”Relasjonell ledelse” ble gjennomført for alle styrerne og barnehagefaglig ansvarlige i kommunene i januar 2010).

Barnehagene har i 2009 hatt flere minoritetsspråklige barn enn tidligere. Det gjelder spesielt i Rennesøy og Vikevåg barnehager. Rennesøy kommune søkte Fylkesmannen om midler til kompetanse - utvikling innenfor området ”Flerkulturell pedagogikk og språkstimulering” og ble tildelt 40 000 kroner. (Se under rammeplan / årsplaner).

Fra høsten 2008 har Rennesøy kommune hatt et samarbeid med Rygjabø studiesenter i Stavanger, med mål om å utvikle et opplegg for assistenter fram mot fagprøve i barne- og ungdomsarbeiderfaget. 10 assistenter deltok i teorikurs og gikk opp til tverrfaglig eksamen i desember 2008. Alle bestod. Denne gruppen ble fulgt opp fra Rygjabø i 2009 og blir det videre fram mot avlagt fagprøve. En ny gruppe på 10 assistenter startet opp med teorikurs i november 2009. Kursene avvikles i kommunen.

Fra høsten 2007 har Rennesøy kommune hatt et samarbeid med Universitet i Stavanger om studiet ”Pedagogisk utviklingsarbeid i barnehagen” (PUB-studiet). Studiet gikk over 4 semestre, ble avsluttet våren 2009 og gav 30 studiepoeng til deltakerne. Deltakerne var 15 førskolelærere (styrere og pedagogiske ledere). Målet var å kvalifisere pedagogene til å analysere og fortolke rammeplanens tekst og operasjonalisere planen gjennom prosjektarbeid med barn. Deltakerne skulle også dokumentere hvordan de planlegger, gjennomfører, dokumenterer og vurderer et prosjektarbeid der de:

- lar barn medvirke i prosjektarbeidet
- motiverer og gjør hele personalet delaktig
- løfter frem et eller flere fagområder i rammeplanen

Teoretisk eksamen ble avlagt våren 2008 og eksamen i prosjektarbeid ble avlagt våren 2009. Alle bestod.

Kostnad: 250 000 kroner til Universitetet over 3 år.

Rennesøy kommune mottok etter søknad til Fylkesmannen 49 500 kroner i til kompetanseutvikling i barnehagene i 2009.

Rennesøy og Strand kommuner ba i 2009 Universitet utarbeide en kurspakke med tema ” Veiledning i barnehager ” for alle styrere og pedagogiske ledere i de to kommunene. (Kurset er gjennomført i januar / februar 2010, 17 deltakere fra Rennesøy).

Godkjenning av barnehagene

I 2009 er det arbeidet mere med godkjenningene av barnehagene enn tidligere. Den nye barnehageloven krever omfattende saksbehandling av kommunen som barnehagemyndighet for at vedtak skal være gyldige. Også forvaltningsloven setter krav til kommunens saksbehandling. Erfaringer etter Fylkesmennenes tilsyn med kommunene som barnehagemyndighet har vist at kommunene i sine vedtak om godkjenning av barnehagene, ikke dokumenterer sine vurderinger av om barnehagene er egnet til å oppfylle loven og rammeplanens krav. Med bakgrunn i disse tilbakemeldingene ble det laget nye godkjenningsvedtak for Bru og Vestre Åmøy barnehager i 2009.

Tilsyn med barnehagene

Lokalt utarbeidet ”Plan for tilsyn med barnehagene i Rennesøy kommune” ble vedtatt i kommunestyret høsten 2008. Det ble også laget en framdriftsplan for tilsyn i 2009 – 2011. Det gjenstår å lage en plan som synliggjør det løpende tilsynet med barnehagene.

Kommunen som barnehagemyndighet har gjennomført tilsyn med Østhusvik og Vikevåg barnehager i 2009.

Tilsynet ble utført som systemrevisjon av barnehagenes oppfyllelse av lovkrav. Det ble ikke avdekket forhold som ga grunnlag for avvik.

Fylkesmannens tilsyn med kommunen som barnehagemyndighet

Fylkesmannen gjennomførte tilsyn med kommunen som barnehagemyndighet 1 2009. Temaet for tilsynet var kommunen som lokal tilsynsmyndighet med fokus på områdene:

Kommunen som godkjenningsmyndighet og kommunens tilsyn med barnehagene. Tilsynet skulle kontrollere om kommunen som barnehagemyndighet oppfylder ansvar og plikter som fastsatt i regelverket, jf. barnehageloven §§ 10 og 6.

Det ble ikke avdekket forhold som ga grunnlag for avvik. Kommunen fikk 2 merknader som omhandlet godkjenning av barnehager og utøvende tilsynsmyndighet i relasjon til kommunens eget delegasjonsreglementet.

Det vil bli tatt tak i ved revidering av delegasjonsreglementet i 2010.

SFO

Barnetall:

	06/07	07/08	08/09	09/10
Mosterøy	34	41	40	50
Vikevåg	44	58	74	86
SUM	78	99	114	136

Personale:

Årsverk	06/07	07/08	08/09	09/10
Mosterøy	1,65	2,90	2,90	2,59
Vikevåg	2,80	3,75	4,50	5,18
SUM	4,45	6,65	7,05	7,77

Resultatvurdering og måloppnåing:

- Trivselsundersøkelser viser at barna trives på SFO og at foreldregruppa er fornøyd med tilbudet.
- Det er tatt hensyn til SFO sine behov ved utbygging av Mosterøy skole.

Skolene

Elev- og klassetall:

	06/07	07/08	08/09	09/10
Elever	601	635	645	640
Klasser	30	32	33	33
Elever pr klasse	20,0	19,8	19,5	19,4

1 klasse på barnetrinnet = inntil 28 elever

1 klasse på ungdomstrinnet = inntil 30 elever

Personale:

	06/07	07/08	08/09	09/10
Pedagogisk personale i hele stillinger	56,6	62,5	63,9	63,9

Miljøt./assistenter i hele stillinger	9,3	9,3	10,65	10,85
---------------------------------------	-----	-----	-------	-------

Resultatvurdering og måloppnåelse:

- Prosess med å bevisstgjøre kommunens ansvar som skoleeier er startet opp, opplæringslovens § 13.10.
- Faglig satsing i hovedfagene norsk, matematikk og engelsk er gjennomført i tråd med Strategiplanen. Resultatene på de nasjonale prøvene i 2009 lå noe under landsgjennomsnittet. Arbeidet med å forbedre resultatene pågår.
- Pedagogisk plan for Brønnhagen kompetansesenter er gjennomført.
- Kommunestyret har godkjent Strukturutvalget sin innstilling om fremtidig skolestruktur frem mot 2020.
- Utbygging av Mosterøy skole er i rute. Referansegruppen har spilt en viktig rolle i planprosessen.
- Bygging av idrettshall og renovering av svømmehall i Vikevåg går etter planen.
- Referansegruppe for videre utbygging av Vikevåg skule har hatt sitt første møte.
- Vi har ikke lyktes i å få til en vridning fra spesialundervisning til tilpasset opplæring. Elever med sakkyndig tilråding fra PPT er tvert imot økende.
- Et prosjekt i samarbeid med StatpedVest og Randaberg PPT er startet for å heve kompetansen på tilpassa opplæring.
- Antall pc'er per elev er stadig stigende.
- Med unntak av Mosterøy skole avd. I, som skal legges ned i 2010, er nå alle skoler utstyrt med prosjektor.

Kulturskolen

Bemanning og plasser:

	06/07	07/08	08/09	09/10
Elevplasser	201	170	223	295
Personale hele stillinger	4,0	3,9	3,9	4,62

Resultatene for kulturskolen i forhold til Strategiplanen er slik:

- Det gode og tette samarbeidet, særlig mellom skole og kulturskole, fortsetter.
- KOM-prosjektet, kreativt oppvekstmiljø, videreføres. Skoleåret 2009/2010 samarbeider lærere i kulturskolen med Mosterøy skole.

- Kulturskolens tilbud er utvidet. Det er opprettet gutteparti i breakdance og hiphop. I tillegg gir skolen tilbud om opplæring på torader.
- En stor del av elevene, rundt 190, går på dans.

Voksenopplæringen

- Per 31.12.09 var det 13 deltakere fra Rennesøy på introduksjonsprogrammet. Disse får undervisning ved Johannes læringscenter i Stavanger. 10 voksne tar et introduksjonskurs med norsk og samfunnskunnskap. 3 voksne tar ordinær grunnskoleutdanning.
- Kommunen informerte i mai/juni 2009 om hvilke retter voksne har i forbindelse med grunnskoleopplæring. Ingen voksne har meldt sin interesse.
- Det har vært god oppslutning om det lokale tilbudet i begynnerkurs i norsk. Rundt 12 personer har deltatt på dette. Tilbudet kan benyttes av både innvandrere og flyktninger. De fleste dette året er arbeidsinnvandrere fra Polen og Tyskland.
- Kommunen mangler fremdeles lokal plan for voksenopplæring.

Ressursbruk oppvekstavdelingen - drift

Arter	Regnskap 2009	Revidert bud. 2009	Avvik regn. - bud.
Lønn	87 001 267	87 761 300	-760 033
Inngår i tjenesteprod.	9 140 575	8 521 400	619 175
Erstatter egenprod.	2 557 758	2 200 500	357 258
Overførings-utgifter	1 227 460	1 436 000	-208 540
Finansutgifter	3 949 997	3 667 151	282 843
Fordelte utgifter	0	0	0
Sum driftsutgifter	103 877 056	103 586 351	290 705
Salgsinntekter	-10 643 161	-10 121 500	-521 661
Refusjoner	-33 268 708	-31 540 448	-1 728 260
Overførings-inntekter	-7 999 617	-9 200 000	1 200 383
Finansinntekter	-304 352	-304 352	0
Fordelte inntekter	0	0	0
Sum driftsinntekter	-52 215 837	-51 166 300	-1 049 537
NETTO UTGIFT	51 661 219	52 420 051	-758 832

Kommentarer til avvik

Drift

Underforbruket på kr 760 000 på lønn skyldes vakanser og at faglært personal er erstattet med ufaglært.

For varer og tjenester var overforbruket kr 619 100. Dette skyldes merutgifter til lærebøker, arbeidstøy, skyss og div. driftsutgifter.

Tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon, kr 357 000 skyldes bla. økt bruk av tjenester fra Møllehagen kompetansesenter.

Svikt i overføringsinntekter skyldes færre skjønnsmidler på kr 1 200 000. Det er kommet inn kr 1 728 000 mer i refusjonsinntekter enn budsjettet.

Ressursbruk oppvekstavdelingen - investering

Arter	Regnskap 2009	Revidert bud. 2009	Avvik regn. - bud.
Lønn			
Inngår i tjenesteprod.	15 303	0	15 303
Erstatter egenprod.			
Overførings-utgifter	3 826	0	3 826
Finansutgifter			
Sum investeringer	19 129	0	19 129
Salgsinntekter			
Refusjoner			
Overførings-inntekter			
Finansinntekter	-19 129	0	-19 129
Sum finansiering	-19 129	0	-19 129
NETTO			
INVESTERING	0	0	0

Oppsummering og utfordringer

Barnehagen

Nasjonalt:

En milepel i norsk barnehagehistorie er nådd. I 2009 trådte retten til barnehageplass i kraft. Rett til plass i barnehage betyr at foreldre får en bedre forutsigbarhet, og alle barn gis like muligheter til en plass i barnehage.

Det har vært tatt et krafttak de siste årene for å sikre full barnehagedekning. Samtidig som barnehager er bygd, er prisen kraftig redusert. Regjeringen har lagt vekt på å fullføre barnehageutbyggingen uten å senke kravet til kvalitet i tilbudet.

Regjeringen har lagt fram St.meld.nr. 41 Kvalitet i barnehagen. Der tydeliggjør Regjeringen ambisjonene om å sikre et godt barnehage tilbud av høy kvalitet til alle.

Regjeringen har valgt tre hovedmål for kvalitetsarbeidet i barnehagen:

- Sikre likeverdig og høy kvalitet i alle barnehager
- Styrke barnehagen som læringsarena
- Alle barn skal få delta aktivt i et inkluderende fellesskap.

Vedrørende finansiering av barnehagene har Regjeringen foreslått en endring i inntektssystemet fra øremerkede tilskudd til rammefinansiering. Dette medfører at kommunen får et større ansvar for finansieringen av barnehagene enn tidligere. Denne reformen trår i kraft fra 01.01.2011.

Rennesøy kommune:

Det vil fortsatt være en stor utfordring for kommunen å bygge ut barnehager i takt med folkeveksten og foreldrene sine behov. Samtidig må det arbeides med å utvikle driftsmodeller som tar hensyn til både økonomi og utvikling av kvalitet på tilbudet. For å møte utfordringene i barnehagesektoren, må kommunen arbeide systematisk og langsiktig for å rekruttere og beholde personale til barnehagene, styrere, pedagogiske ledere, fagarbeidere og personale med spesialpedagogisk kompetanse for arbeid med barn som trenger spesiell tilrettelegging av barnehage tilbudet.

Utbygging og renovering av barnehager:

Rennesøy barnehage vil være i full drift igjen i eget bygg fra 16.08. 2010

Vestre Åmøy barnehage bygges ut til en 5-avdelings barnehage og skal etter planene være ferdig i mars 2011. Leiekontrakten med Vestre Åmøy velforening går 15.08. 2011.

Avdeling Tommeliten ved Bru barnehage skal flytte over i nye Vestre Åmøy barnehage når den åpner.

Leiekontrakten med Bru og Sokn bedehus er forlenget til 31.03. 2011.

Ved slutten av denne 4-års perioden vil Bru barnehage ha behov for renovering. Skolen ble ombygget til barnehage i 1998 og åpnet i februar 1999. Barnehagen trenger sovebod og bod for oppbevaring av vogner så snart som det er mulig. Utelekeplassen er kjedelig og lite utfordrende for barna, og det bør lages en plan for utvikling av denne. Båtene og leirplassen med lavvo er mye i bruk og kompenserer for en mindre god utelekeplass. Parkeringsforholdene ved barnehagen er ikke tilfredsstillende og det må finnes en snarlig løsning. Personalet mangler arbeidsrom.

I forbindelse med behandlingen av budsjettet for 2010 gjorde kommunestyret dette vedtaket:

Vedrørende barnehage på Skorpefjell gjorde kommunestyret dette vedtaket i forbindelse med behandlingen av budsjettet for 2010: ” Nybygg knyttet til Skorpefjell må nøye vurderes i forhold til utviklingen i barnetallet ”. Dersom barnehagen skal være ferdig i 2012, må planarbeidet starte i 2010.

Vedrørende planlegging av nye barnehager bør barnets perspektiv legges til grunn både med hensyn til størrelse av barnehagene og organisering av det pedagogiske opplegget. Det vil etter hvert komme forskningsresultater på området.

Rekruttering av personale:

Dette er et stort og utfordrende, men helt nødvendig, satsingsområde for å beholde og utvikle kvalitet i barnehagene. Rogaland er i en særstilling når det gjelder mangel på førskolelærere og det er flere aktører som arbeider med saken.

Rammeplan / årsplanar

Utvikling av årsplanene er et kontinuerlig arbeid. Barnehagene har startet arbeidet med IKT. (Informasjons- og kommunikasjonsteknologi).

De fleste barna kommer til barnehagene med kunnskaper om og erfaringer med IKT. De er nysgjerrige, vil prøve og forstå hvordan ting virker. Barnehagene har etablert en prosjektgruppe med en av styrerne som leder. Kommunen har påbegynt et samarbeid med Randaberg kommune.

Samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole er en utfordring.

Kunnskapsdepartementet gav i 2008 ut en veileder: ”Fra eldst til yngst. Samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole.” Institusjonene har ulike læringskulturer, men begge er arenaer for lek og læring og har det til felles at de skal rette fokus mot likeverd og kvalitet i omsorg og opplæring. Samtidig har de delvis ulike mandat og ulike læringskulturer.

Å arbeide innenfor rammene av disse forskjellene er kanskje den største utfordringen vi vil stå ovenfor i arbeidet for å legge til rette for sammenheng mellom barnehage og skole. Tidlig innsats og livslang læring er sentrale begreper.

Utdanningsdirektoratet gav i 2009 ut en veileder til opplæringsloven om spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning. Temaet for veiledningsheftet, ”Spesialundervisning”, var bl.a. spesialpedagogisk hjelp før opplæringspliktig alder. Veilederen gir en oversikt over ansvar og oppgaver som en kommune har på dette området.

Vi ser i barnehagene at behovet for spesielt tilrettelagte tilbud for barn er økende. Vi vil i det videre arbeidet ha fokus på tidlig innsats som innebærer konsentrert innsats på et tidlig tidspunkt i et barns liv.

Nettverket som er startet opp i 2009 for personale i barnehagene som arbeider med de barna det her gjelder, vil fortsette.

Kompetanseutvikling i barnehagene:

Plan for utvikling av kompetanse i barnehagene revideres hvert år, her nevnes:

- drøfte videre samarbeid med UiS om kurs innenfor aktuelle fagområder
- gjennomføre avtaler og drøfte videre samarbeid med Rygjabø studiesenter
- holde fast ved samarbeidet med andre Ryfylkekommuner og søke Fylkesmannen om midler til fellesprosjekter

- fortsette prosjektet ”Språklig og kulturelt mangfold i barnehagen ”
- fortsette det påbegynte arbeidet med å gi alle ansatte i barnehagene opplæring i data.
- tilby forpliktende veiledning til alle nyutdanna førskolelærere fra 2010 / 2011
- tilby forpliktende veiledning til alle pedagogiske ledere tilsatt på dispensasjon

Tilsyn:

Oppgavene som kommunen har som barnehagemyndighet må det settes fokus på. Kommunen skal gjennomføre tilsyn basert på både myndighetskrav og skjønsmessige vurderinger.

Vi må konkretisere og kommunisere forventninger til barnehagene. Først da kan kommunen stille krav og vurdere kvalitet i den enkelte barnehage.

Vi må utarbeide standarder vi skal legge til grunn for kvalitet i barnehagene i kommunen. Innenfor dette området ligger også styring og ansvarsfordeling på kommunalt- og barnehagenivå.

Vedrørende utfordringer på barnehagesektoren ellers – se også ”Strategiplan for oppvekstavdelinga 2009 – 2012”.

SFO

Det har vært en økning i tallet på barn i SFO, og vi må regne med at tallet vil stige ytterligere i årene fremover. De viktigste utfordringene vil være:

- å rekruttere mer kvalifisert personale til stillinger i SFO
- å arbeide for å øke kompetansen blant de som allerede er ansatt
- å legge til rette for gode lokaler å drive sfo i med tanke på bl.a. bespising og lek

Skolen

På de nasjonale prøvene kom skolene i Rennesøy godt ut resultatmessig i 2010. Vi lå over gjennomsnittet i faget engelsk, men noe under gjennomsnittet i lesing og regning. Statistisk må vi i en kommune på vår størrelse regne med denne type variasjoner.

Likevel: Over tid må vi resultatmessig ta mål av oss til å ligge i den øvre enden av skalaen på de nasjonale prøvene. Dette skal vi oppnå gjennom å:

- styrke arbeidet med å gi elevene en tilpasset undervisning ved et prosjektsamarbeid med Statped Vest og PPT
- gjennomføre vedtatte planer i matematikk og engelsk
- revidere plan i norsk
- videreføre kompetanseheving for lærerne med særlig vekt på norsk, realfag og engelsk
- holde ved like det gode samarbeidet mellom alle partene i skolesamfunnet og mellom de kommunale avdelingene og politiet for å skape et trygt, inkluderende og utviklende lærings- og oppvekstmiljø
- gi elever og lærere tidsmessige lokaler gjennom å følge opp Strukturutvalgets innstilling
- gi fremmedspråklige et bedre opplærings-tilbud gjennom samarbeid med andre kommuner

Kulturskolen

Per 31.12.09 stod det 20 elever på venteliste. Disse har ønske om undervisning i sang, piano, dans, kor og gitar. Målet for neste kulturskoleår er at:

- alle som står på venteliste får et tilbud.
- satsingen på gutter og dans fortsetter
- KOM-prosjektet (kreativt oppvekstmiljø) går på omgang mellom skolene. Neste skoleår går tilbudet til Rennesøy skule
- Skolesjef/kommunalsjef får avløsning som rektor for kulturskolen

Voksenopplæringen

Aktiviteten i voksenopplæringen har økt de siste 2 – 3 årene. Dette skyldes ikke minst den relativt store arbeidsinnvandringen vi har hatt. Med tanke på både kvalitet og økonomi er det derfor fornuftig at Rennesøy:

- tar kontakt med Randaberg og Finnøy med tanke på et fremtidig samarbeid om voksenopplæringen
- utarbeider en strategiplan for kommunens voksenopplæring

Helseavdeling

Avdelingen består av fysioterapitjenesten legekantoret, helsestasjonen (inkl. jordmor-tjenesten) og psykisk helsevern.

Det er for tiden ansatt 14 personer i helseavdelingen, med kommuneoverlege som fagsjef. Fra august 2008 har helsesenteret 1 turnuslege.

Legekantoret

Legetjenesten hadde en stabil legedekning med 3 legeårsverk (i tillegg fra 15.08.2008 turnuslege), 1,6 sykepleierårsverk og 0,8 legesekretærårsverk. Legekantoret hadde også i 2009 stor pågang, se tabell Nøkkeltall nedenfor.

Helseavdelingen har hatt stabil personaldekning og utfordringen er å beholde denne også videre. Avdelingen har hatt sykefravær under gjennomsnittet i kommunen.

Konsultasjoner omfatter pasienter som møter opp på legekantoret, kontakt vedr. bestilling av resept eller kontakt med laboratoriet/ekspedisjonen. Det har vært en utfordring i 2009 å møte de økte behovene til innbyggerne i kommunen. Det er mer og mer synlig at egenomsorgen avtar og forventningene øker.

Legevaktssentralen og samarbeidet med AMK (akutt medisinsk koordinator) i Helseforetaket Stavanger fungerte bra i 2008. Formidlingen av legevaktstelefonen etter kl. 23.00 til Stavanger kommune ble etablert i 09/2007 og har fungert. Pga. den nye transportloven for helsepersonell, som trådte i kraft fra 01.02.2004 fikk Rennesøy kommune økte transportutgifter.

Fastlegeordningen er vellykket. P.t. har 3435 pasienter fastlege i egen kommune, en økning på 140 nye pasienter det siste året. En fastlegeliste nådde listetoppen og ble stengt i 2009. Det vil være behov for en ny legestilling i 2011.

Ordningen med turnuslege er så langt velfungerende.

Helseavdelingen bruker fortsatt økte ressurser til helsefremmende og kommunale oppgaver. Det brukes for tiden 1-1,5 dager per fastlege til

slike oppgaver, mot et landsgjennomsnitt på maks. 0,6 dager pr. fastlege. Kommunen har en legedekning ved sykehjemmet/helsestasjon over landets gjennomsnitt. Etter styrkingen av sykehjemstjenesten i 2004 disponerer tilsynslegen inntil 7,5 timer i uken på sykehjemmets pasienter, det samme gjør skole/Helsestasjonstjenesten.

Økning i antall pasientkonsultasjoner krever stadig større ressurser pga. det økende antall eldre innbyggere i kommunen, samt stor nettoinnflytting. Endringene i antall konsultasjoner skyldes dels turnuslegetilbudet, dels flere krevende pasienter med behov for legetilsyn og den massive befolkningsøkningen.

Nøkkeltall for legetjenesten

	2008	2009
Konsultasjon	9414	10345
Telefonkonsultasjon	2003	2520
Kontakt enkelt	3528	3086
Sykebesøk	536	495
Ikke registrert	1940	2095
SUM	17421	18541

Alderssammensetning i Rennesøy kommune

Alder		Alder	
0-5 år	7%	50-60 år	9%
5-10 år	6%	60-70 år	7%
10-20 år	14%	70-80 år	5%
20-30 år	12%	80-90 år	7%
30-40 år	16%	over 90 år	5%
40-50 år	12%		

Fysioterapitjenesten

Fysioterapi avdelingen har i 2009 hatt 1,7 kommunale fysioterapistillinger fordelt på 2 fysioterapeuter, og to kommunale driftsavtaler for fysioterapi fordelt på 2 fysioterapeuter. Driftsavtalene består av en 50% avtale og en 20% avtale øremerket barnefysioterapi. Driftsavtalene var kostnadsnøytrale for kommunen, men i 2009 ble finansieringsansvaret for kommunale driftsavtaler endret, og fysioterapeutene med driftsavtale fikk kompensasjon fra kommunen for reduserte takster. Kommunens utgifter ble dekket av økning i rammetilskuddet. De private fysioterapeutene inngår som en del av kommunens fysioterapiteam. Driften foregår i kommunale bygg. Fysioterapeutene

med driftstilskudd gir behandling til voksne og barn etter henvisning fra lege. Ved behov dekker de også kommunale fysioterapioppgaver. Antall henvendelser til fysioterapitjenesten øker. I 2009 var ventetiden på ikke prioritert behandling opptil 8 uker. Fysioterapitjenesten har i 2009 valgt å bruke betydelige ressurser på primær og sekundærforebyggende tiltak for å begrense og forebygge sykdom.

Kommunefysioterapeutene har i 2009 brukt ressursene på følgende oppgaver :

- Rehabilitering og behandling etter operasjoner, brudd, nevrologiske sykdommer og muskelskjelettsykdommer
- Trening/behandling av revmatikere og eldre med slitasjeflager
- Helsebading
- Motoriske treningsgrupper på skoler og i barnehager
- Trening for å vedlikeholde funksjon og forebygge fallulykker hos eldre - i grupper og individuelt
- Screening av barn på helsestasjonen
- Veiledning til personalet på bo- og rehab. senteret
- Formidling, utprøving og tilpasning av tekniske hjelpemidler
- Motorisk testing av barn med spesielle behov
- Individuell behandling/oppfølging av barn/voksne med spesielle behov
- Prosjekt for overvektige barn
- Treningsgruppe for friske eldre over 60 år
- Treningsgruppe for friske eldre over 70 år
- Treningsgruppe for inaktiv ungdom
- Friminutt trening for elever på Rennesøy skole
- Ressursuke Mosterøy skole
- Drift av kommunalt hjelpemiddellager

Nøkkeltall for kommune fysioterapitjenesten

	2008	2009
Antall brukere		138
Antall konsultasjoner	795+1695	2450
Helsebading Randaberg	26 badinger 10 brukere	29 badinger 8 brukere
Motorisk treningsgruppe (antall ganger)	65	22
Motorisk screening (helsestasjon)	alle barn på 4mnd og 4 år	alle barn på 4mnd og 4 år

Antall hjemmebesøk	18	31
Antall Treningsgrupper 60+	6	28
Antall Treningsgrupper 70+		22
Antall Treningsgrupper ungdom		9
Antall Friminutt trening		15

Helsestasjon-, skolehelse- og jordmortjenesten

	2008	2009
Fødselstall	52	81
Antall førstegangs hjemmebesøk til nyfødte innen 4 uker etter fødsel	31	47
Antall utførte helseundersøkelser innen utgangen av 8. leveuke	45	70
Antall fullførte helseundersøkelser ved 2-3 årsalder	69	75
Antall fullførte helseundersøkelser ved fireårsalder (helsesøster + fysioterapeut)	68	58
Antall fullførte helseundersøkelser ved skolestart (5 år)	76	
Antall gravide som har møtt til svangerskapskontroll på helsestasjonen	49	51
Antall gravide som deltok på fødselsforberedende kurs i regi av helsestasjonen	0	0
Antall konsultasjoner ved jordmor	242	239
Antall konsultasjoner på helsestasjonen i forbindelse med utenlandsvaksinasjon	177	110
Antall konsultasjoner på helsestasjon for ungdom	20	17
Antall konsultasjoner totalt	2624	3033
Antall førstegangs kons. flyktninger	3	8

Helsestasjonen merker i stor grad økt arbeidsmengde pga. økt tilflytning av unge barnefamilier. Til tross for dette har vi klart å tilby helsetjenester ift. nasjonale retningslinjer for aldersgruppen 0-16 år, i tillegg til å tilby tjenester innenfor Helsestasjon for ungdom for aldersgruppen 13-20 år. Alle disse tjenestene tilbyr vi i nært samarbeid med andre tjenester i helseavdelingen.

Økt arbeidsinnvandring av barnefamilier har i 2008 ført til merarbeid i forhold til etablering av kontakt og innhenting av helseopplysninger på barna for å få gitt disse barna et forebyggende tilbud i form av helsestasjons- og skolehelsetjenester. Helsesøster har også i år vært tilstede på alle skoler en dag pr. uke, samt at skolelege har vært tilstede ved Rennesøy skule en gang pr. måned. I tillegg har skolehelsetjenesten gjennomført

gruppeopplegget ”Sett dine egne grenser” for alle niendeklassinger, - totalt 68 elever. Elevene møtte til tre gruppesamlinger.

Det ble i 2008 ikke arrangert parkurs - Godt samliv, da departementet ikke lenger gav øremerka midler til opplegget. Tiltaket var ikke prioritert i kommunens budsjett. Ledende helsesøster har i samarbeid med psykisk helse utarbeidet en ”Plan for oppfølging av barn av psykisk syke foreldre, foreldre med rusproblem og/ eller kronisk fysisk sykdom”.

Som medlem av kriseteamet i Rennesøy kommune har ledende helsesøster ved to anledninger vært aktiv i krisearbeid .

I juni hadde kommunen tilsynsbesøk fra Fylkesmannen med fokus på tverrfaglig samarbeid mellom helse, barnevern, skole, barnehage og psykisk helse. Helseavdelingen fikk ingen avvik.

I oktober startet skolehelsetjenesten i samarbeid med fysioterapitjenesten opp prosjekt for overvektige barn og deres foreldre - KAT-kurs (kosthold, aktivitet og trivsel). Kommunen fikk tilskudd på inntil kr 30 000 fra Fylkesmannen til prosjektet.

Kompetanseheving

Ledende helsesøster har deltatt på KID-kurs, Juridiske aspekter ved foreldreansvar ved barnefordeling og offentlige personers rolle i disse sakene, regionkonferanse i Bergen, Barnevern 2008, arrangert av Barne- og likestillingsdep., Fylkesmennene og BUP-region Vest. Ellers har personalet deltatt på en del fagdager/fagsamlinger.

Antall stillinger Helsestasjon

Avdelingen har 2 stillinger som helsesøster. 10% av stillingsressursen finansieres via opptrappingsmidler for psykisk helse og er spesielt merket Helsestasjon for ungdom. Jordmor er ansatt i 25% stilling.

Helsestasjonen vil i nær framtid ha behov for mer personell for å kunne opprettholde tjenestetilbudet på dagens nivå. Det vil også utløse behov for mer kontorplass. Dagens tjenestetilbud er muligjort av stor grad av samarbeid og samordning mellom de ulike tjenestene innen avdelingen.

Psykisk helsetjeneste

Kommunens psykiatriplan for perioden 2006-2010 er gjennomført, med unntak av bygging av boliger.

I psykiatriplanen var et av de nye tiltak å opprette psykologressurs med tidsramme 2008-2009.

I 2009 søkte Rennesøy kommune om statlige midler til psykologstilling. Som en av tre kommuner i Rogaland fikk kommunen tildelt midler.

Dette er et viktig bidrag til styrking av tjenesten.

Tjenesten er et lavterskeltilbud, innbyggerne kan selv ta kontakt. Langt de fleste henvisninger kommer fra fastlegene. Her er samlokalisering av stor betydning. Psykisk helse ser øking i etterspørsel av familiebehandling og parsamtaler. Antall nye henvendelser til psykisk helsetjeneste på samme nivå som 2008. Samarbeidet med andre aktuelle etater i kommunen fungerer godt.

Avdelingen får konsulent bistand fra spesialisttjenesten.

Samarbeider med spesialisthelsetjenesten: Åpen tverrfaglig konsultasjon mellom førstelinjetjenesten og andrelinjetjenesten, i regi av Ryfylke DPS, Randaberg. DPS råd startet i 2009, har hatt et møte. Planlagt 8 møter i året. Det består av representanter fra 1. og 2. linjetjenesten i DPS –området.

Ambulant Team ved Ryfylke DPS har bistått Psykisk helsetjeneste i Rennesøy.

Psykososialt team for barn og unge fungerer, organisert fra barnevernstjenesten. Denne bistand styrker det kommunale hjelpeapparat.

Samarbeid mellom spesialisthelsetjenesten og kommunen omfatter avtale om inn- og utskrivning og inngått avtale om samarbeid og ansvarsdeling innen psykisk helsearbeid/ psykisk helsevern mellom Helse Stavanger, Psykiatrisk divisjon og kommunene.

Antall stillinger i Psykisk helsetjeneste

Avdelingen har 100% psykiatrisk sykepleier som er faglig ansvarlig for å koordinere og tilrettelegge tjenester til personer med psykiske lidelser. Samt 80% psykisk helsearbeider

(sosionom med videreutdanning i psykisk helsearbeid).

Turgruppen for mennesker med psykiske lidelser er et viktig tiltak. Dette tiltak har hatt et opphold i 2009.

Dagtilbudet 2009, har ikke fungert optimalt i 2009. Dagtilbudet måtte flytte fra Langemann, på grunn av bygging.. Fasilitetene på Langemann ga rom for stor aktivitet og trivsel. Dagtilbudet har flyttet tre ganger etter dette. Har nå tilhold i Sentrumsgården. Det fysiske rom fungerer ikke optimalt for tiltaket. Brukere deltar på bading sammen med fysioterapeut. Svømmegruppen drar p.t. til Randaberg.

Kompetanseheving

Som leder av kommunens Kriseteam har fagleder/psykiatrisk sykepleier ansvar for å innkalle teamets medlemmer til 2 møter i året, vår og høst. Beredskapsjef i Rennesøy har på møte orientert teamet om Beredkapsplanen for Rennesøy.

Psykisk helse arrangerte i januar 2009 Fagdager for Kriseteamene i Randaberg, Finnøy, Kvitsøy og Rennesøy.

Psykisk helsearbeidere har deltatt på fagdager og i enkeltstående kurs innen fagfeltet.

Mål i 2009 for helseavdelingen

Videreføring av fastlegeordningen	gjennomført
Opptopping av offentlige legeoppgaver, økning legedekning ved sykehjem	gjennomført
Drift av IT basert helsestasjonsjournal (Winmed)	gjennomført
Styrking av kurative fysioterapitjenester	gjennomført
Etablering av Norsk helsenett	gjennomført
Følge opp tiltak i psykiatriplan	gjennomført
Arbeide videre med å kvalitetssikre tjenestene innen helseavdelingen	gjennomført
Tilfredsstillende kontorplass til alle	gjennomført

Ressursbruk helseavdelingen

Arter	Regnskap 2009	Revidert bud. 2009	Avvik regn. - bud.
Lønn	9 387 487	9 090 000	297 487
Inngår i tjenesteprod.	2 194 902	2 310 500	-115 598
Erstatter egenprod.	648 825	697 000	-48 175
Overførings-utgifter	294 903	307 000	-12 097
Finansutgifter	678 571	128 571	550 000
Fordelte utgifter	0	0	0
Sum driftsutgifter	13 204 688	12 533 071	671 617
Salgsinntekter	-1 781 001	-1 730 000	-51 001
Refusjoner	-3 808 232	-2 722 200	-1 086 032
Finansinntekter	0	0	0
Fordelte inntekter	0	0	0
Sum driftsinntekter	-5 589 233	-4 452 200	-1 137 033
NETTO UTGIFT	7 615 455	8 080 871	-465 416

Kommentarer til avvik

Helseavdelingen avsluttet driftsåret 2009 med et overskudd på kr 465 416. Overskridelsen på varer og tjenester som erstatter/inngår i kommunal tjenesteproduksjon, gjelder til transportutgifter legevakt enn budsjettert og utgiftene i forbindelse med ombygging av turnuslegerkontoret ved helsesenteret. Dette ble kompensert gjennom økte salgs- og refusjonsinntekter.

Nav

Nav arbeider etter navloven, folketrygdloven, lov om sosiale tjenester, samt lov om introduksjonsordning for nyankomne innvandrere.

Nav er et felles kommunalt og statlig velferdskontor. Organisering av kommunale og statlige tjenester på et kontor er begrunnet i ønsket om å gi alle brukere en dør å forholde seg til, og sikre en helhetlig og effektiv arbeids- og velferdsforvaltning. Å gi alle tilbud om arbeid og aktivitet er et overordnet mål. Videre har kontoret i samarbeid med resten av den kommunale velferdsforvaltningen ansvar for å fremme økonomisk og sosial trygghet, bedre levekårene for vanskeligstilte og arbeide forebyggende i forhold til sosiale problemer. Avdelingen skal også bidra til at den enkelte får mulighet til å bo selvstendig, og til å ha en meningsfylt fritid sammen med andre. Arbeidet mot disse målsettingene utføres i tverrfaglig samarbeid med resten av de kommunale velferdstjenestene. Videre skal navkontoret arbeide for å få flest mulig i arbeid og aktivitet. Kontoret har også hatt ansvar for statlige bostøtteordninger, startlån og etableringsstøtte. Likedan ansvar for mottak og oppfølging av flyktninger.

Målsetting i forhold til flyktningene er å gi tilbud om språkopplæring, styrke deres deltakelse i yrkes- og samfunnsliv, samt jobbe for at de så raskt som mulig skal bli økonomisk selvhjulpne.

Bemanning

Avdelingen består av fem årsverk. To på kommunal side og to på statlig side, lederstillingen deles mellom stat og kommune med henholdsvis 56/44 prosent. Kontoret har nå hatt sitt første hele år etter innføring av navreformen i Rennesøy. 2009 har vært preget av stor omstilling og nyansettelser både som sosialkonsulent og flyktningekonsulent. Omfattende opplæring og organisering innen komplekse fagområder kombinert med løpende drift har gitt stort arbeidspress. Trivsel og opplevelse av å ha en meningsfull jobb motiverer til videre innsats selv om

arbeidsbelastningen er i overkant av det en kan tåle i lengden.

Utviklingstrekk

Sosialtjenesten hadde økning i klientmassen i hele 2009 når det gjelder behov for økonomisk sosialhjelp. Det samme gjelder personer med behov for bistand til å klare dagliglivets gjøremål, bl.a. i forhold til økonomistyring, matlaging, innkjøp, struktur på døgnet, fritid m.m. Gjeldsproblematikk ser dessverre også ut til å være et økende problem.

Parallelt med opprettelse av eget NAV-kontor innføres ordningen med kvalifiseringsstønad i den enkelte kommune. Ordningen er et virkemiddel mot bekjempelse av fattigdom, beregnet på personer som trenger særlig individuell tilrettelegging for å komme i arbeid eller aktivitet, som ikke kan dra nytte av andre ordninger og som har mottatt økonomisk sosialhjelp over lengre tid. Et måltall på fire personer i Rennesøy i løpet av 2009 er innfridd.

Økonomiske ressurser

I forhold til Lov om sosiale tjenester har utgiftene til sosialhjelp vært sterkt økende det siste året. Økningen innen økonomisk sosialhjelp har vært på alle ytelsesområder. Husleiemarkedet er fortsatt stramt og husleiene må kunne betegnes som høye.

Samla utgifter til økonomisk sosialhjelp er i 2009 mer enn doblet i forhold til utbetalingene i løpet av 2008. Til tross for økningen i utbetaling, kvalitetssikring av søknader, fating av enkeltvedtak, og oppfølging av brukere har sosialkonsulenten klart å holde saksbehandlingstiden på et akseptabelt nivå.

Barnefamilier med lav inntekt, familier i skilsmissefase, voksne uten kompetanse på arbeidsmarkedet, disponeringsvansker og mennesker med rusproblematikk og/eller psykiske lidelser er målgruppen for kommunens sosialhjelp. Et tidligere tett samarbeid med NAV trygd og NAV arbeid er nå erstattet av en integrert og samordnet tjeneste. Målet er å tilby en effektiv arbeids- og velferdsforvaltning med helhetlige tjenester tilpasset den enkelte.

Særlig ser kontoret store utfordringer knyttet til unge familier der foreldrene har liten utdanning og arbeidserfaring. Det samme gjelder ungdommer mellom 18 og 24 år med sammensatt problematikk, liten boevne og psykiske belastninger. Oppfølging og formidling til arbeid og aktivitet for disse gruppene vil kunne ha et forebyggende og langsiktig effekt. Framover vil dette være prioriterte grupper der en vil søke å hente ut mulighetene som ligger i navkontoret. Tett samarbeid med resten av helse og velferd, særlig miljøtjeneste, psykiatri og helse er en forutsetning for å sikre helhetlig og god oppfølging.

Flyktninger

Ved årsskiftet bodde det mellom 30 og 40 flyktninger i Rennesøy kommune. I løpet av 2009 tok vi imot 7 nye personer. Disse kom fra Eritrea, Irak og Palestina. I tillegg fikk vi to familiegjenforeninger med til sammen fem personer.

Vi har 13 personer på introduksjonsordningen knyttet til norskopplæring ved Johannes VO-senter. Tre av disse gjennomfører grunnskolenivå med tanke på videregående opplæring.

Oppsummering og utfordringer

Det stilles stadig strengere krav til oppfølging av brukere innen alle av avdelingens tjenester. Krav om korrekt saksbehandling, faglig og juridisk kompetanse, økte rettigheter til brukerne, målretta og tilpassede tiltak m.m. gjør at avdelingen har funnet det viktig å prioritere deltakelse på kompetanseheving som er aktuell.

Avdelingen har pr. 31.12.09 fagstillinger besatt av dyktige medarbeidere. Få ansatte forutsetter at den enkelte må være spesialiserte generalister, siden kommunen i utgangspunktet skal kunne ha samme kompetanse som større kommuner med en annen saksbredde og større muligheter for faglig fordypning og spesialisering. Rennesøy deltar i interkommunale nettverk både innenfor sosial og flyktningtjeneste. Videre har vi hatt et godt samarbeid med navkontorene på Randaberg og Finnøy.

Ressursbruk NAV

Arter	Regnskap 2009	Revidert bud. 2009	Avvik regn. - bud.
Lønn	3 271 983	4 166 875	-894 892
Inngår i tjenesteprod.	646 325	695 400	-49 075
Erstatter egenprod.	139 383	127 300	12 083
Overførings- utgifter	2 031 098	1 621 000	410 098
Finansutgifter	40 000	24 000	16 000
Sum driftsutgifter	6 128 788	6 634 575	-505 787
Salgsinntekter	-473 091	-485 200	12 109
Refusjoner	-1 089 087	-1 321 375	232 288
Overførings- inntekter	-4 255 450	-2 980 000	-1 305 450
Finansinntekter	-227 000	-228 000	1 000
Fordelte inntekter	0	0	0
Sum driftsinntekter	-6 044 628	-4 984 575	-1 060 053
NETTO UTGIFT	84 160	1 650 000	-1 565 840

Kommentarer avvik

Utgiftene til økonomisk sosialhjelp ble revidert opp til 1.1 mill, men havnet likevel på totalt 1.5 mill. Dette er en uvanlig stor økning som en vanskelig kunne forutse. Økningen i økonomisk sosialhjelp kunne uten tvil vært redusert dersom en hatt større kapasitet til å samarbeide med brukerne mot aktivitet via det store spekteret av statlige ordninger.

Regnskapet viser underforbruk på lønn og sosiale utgifter. Dette skyldes at en har hatt utbetaling av introduksjonslønn og kvalifiseringsprogram deler av året. Det har ikke vært underforbruk på lønn til fast ansatte.

Startlån og etableringstilskudd viste også en sterk økning i 2009. Kommunen lånte 4 millioner til startlån hos Husbanken i 2005. Av dette ble storparten, nærmere 3.5 millioner videreformidlet våren 2009. Det ble i desember vedtatt å søke om nye midler fra Husbanken med kr 6 000 000 til lån og kr 900 000 til etableringsstøtte.

Overskuddet i budsjettet skyldes i hovedsak familiegjenforening som gav av høyere tilskudd til flyktninger enn beregnet.

Barneverntjenesten

Barneverntjenesten i Rennesøy arbeider i henhold til lov om barneverntjenester. Avdelingen skal bidra til at barn og unge får trygge oppvekstvilkår, og sikre at de som lever under vanskelige forhold skal få rett hjelp til rett tid. Barneverntjenesten har et særlig ansvar for å søke og avdekke omsorgssvikt, atferds-, sosiale og emosjonelle problem, og sette inn tiltak i forhold til dette.

Bemanning

Avdelingen består av 2,9 årsverk fordelt på tre barnevernkonsulenter og leder.

I tillegg har avdelingen knyttet til seg rundt 25 dyktige og engasjerte personer som fosterhjem, besøkshjem, støttekontakter, veiledere, avlastere, miljøarbeidere, tilsynsførere m.m.

Utviklingstrekk

Barneverntjenesten har hatt en fortsatt vekst i 2009 sett samlet, dette gjelder både omfang av nye meldinger og tyngre tiltak gjennom året. Mange småbarnsfamilier sliter med problemer som påvirker barnas omsorgssituasjon. Utfordringene for barneverntjenesten er å undersøke barnas situasjon godt nok raskest mulig, og sette inn riktige tiltak tidligst mulig med bakgrunn i den ofte sammensatte situasjonen som familien er i. I 2009 hadde Barneverntjenesten en økning i antall saker hvor undersøkelsestiden måtte utvides til 6 måneder. Loven gir i ”særlige tilfeller” tilgang til å utvide undersøkelsesperioden med 3 måneder. Årsaken til forlenget undersøkelsestid begrunnes i sakenes kompleksitet, mens ved andre halvdel av 2009 må det også erkjennes at tjenesten hadde kapasitetsproblemer med bakgrunn i den totale tiltaksporteføljen tjenesten skulle håndtere og følge opp.

I det daglige arbeidet i forhold til familiene vektlegges i tillegg til individuelle tiltak, at en sammen med familiene etablerer tverrfaglig samarbeid rundt barna. Dette kan være avgjørende for at barna skal sikres en god oppfølging og utvikling. Noen barn har flere tiltak samtidig. Tiltakene kan variere fra lettere hjelpetiltak til omsorgstiltak utenfor hjemmet.

Desember 2009 lot det seg for første gang gjøre å tilby barneverntjenestens barn og foreldre tiltak i regi av kommunens miljøtjeneste. Barneverntjenesten har over tid ønsket å få til dette, og erfaringene en har gjort seg er så langt positive. Det har muliggjort rask igangsetting av miljøtiltak av god kvalitet i forhold til barn i utsatte situasjoner.

Alternativet har vært for familien å vente på tiltak til barneverntjenesten har lyktes å rekruttere egnet tiltak, eller til situasjonen har blitt slik at innkjøp av kostnadskrevende private tiltak har blitt ansett som nødvendig.

Det er grunn til å forvente et fortsatt økt oppgavetilfang til barneverntjenesten. Rennesøy er en kommune i vekst med et økende antall barnefamilier. Vi opplever at flere familier har lite slekts- eller vennenettverk. Videre ser vi at psykiske lidelser både hos barn og voksne er økende. Andre opplever samlivsbrudd, rus og/eller vold.

Barneverntjenesten er aktiv i det generelle tverrfaglige forebyggende samarbeidet i kommunen. Tjenesten deltar i kompetanseteam ved skolene og barnehagene, er koordinator for tilbud om barnepsykiatrisk foreldrekonsultasjon, har representant i konsultasjonsteamet for vold og overgrep, har SLT-koordinator rollen samt rollen som barnas representant i plansaker.

Det er viktig å ha en offensiv holdning i forhold til de utfordringer mange barn står overfor og en aktiv og synlig rolle i det tverrfaglige samarbeidet. En barneverntjeneste med tilstrekkelige ressurser vil være viktig for tidlig innsats og å sikre at problemene ikke får øke i omfang og alvorlighetsgrad.

Oppsummering og utfordringer

Det stilles stadig strengere krav til oppfølging av brukere innen avdelingens tjenester. Krav om korrekt saksbehandling, faglig og juridisk kompetanse, økte rettigheter til brukerne, målretta og tilpassede tiltak m.m. gjør at avdelingen har funnet det viktig å prioritere deltakelse på kompetanseheving som er aktuell.

Avdelingen har pr. 31.12.09 stillingene besatt av faglig solide og kompetente medarbeidere.

Få ansatte forutsetter at den enkelte må være spesialiserte generalister, siden kommunen i utgangspunktet skal kunne ha samme kompetanse som større kommuner med en annen saksbredde og større muligheter for faglig fordypning og spesialisering. Interkommunalt samarbeid er i så måte viktig, videre samarbeid og konsultasjon fra Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat).

Nytt per juni 2009 var at en med støtte fra Fylkesmannen i Rogaland startet et mer omfattende interkommunalt samarbeid med Finnøy kommune. Samarbeidet har mål om styrking av begge kommunenes tjenester på kort og lang sikt hva gjelder faglig utvikling og stabilitet i tjenestene.

Ressursbruk barneverntjenesten

Arter	Regnskap 2009	Revidert bud. 2009	Avvik regn. - bud.
Lønn	2 417 262	2 602 600	-185 338
Inngår i tjenesteprod.	206 686	373 700	-167 014
Erstatter egenprod.	400 219	518 100	-117 881
Overførings- utgifter	230 900	370 500	-139 600
Finansutgifter	250 000	0	250 000
Sum driftsutgifter	3 505 068	3 864 900	-359 832
Salgsinntekter	-46 204	-44 000	-2 204
Refusjoner	-263 633	-156 400	-107 233
Overførings- inntekter	0	0	0
Finansinntekter	0	0	0
Sum driftsinntekter	-309 837	-200 400	-109 437
NETTO UTGIFT	3 195 231	3 664 500	-469 269

Kommentarer avvik

Regnskapet viser underforbruk på lønn og sosiale utgifter som følge av at medarbeidere ved avdelingen har arbeidet redusert.

Engasjementsstillinger knyttet til støttekontakt/besøkshjem m.m. har også i 2009 vært utfordrende å rekruttere. Sistnevnte tiltak har i noen tilfeller måttet kompenseres med tiltak i regi av private foretak, og utgiftene har således blitt ført på andre poster.

Underforbruk på ”tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon” skyldes bla. at

behov for planlagte tiltak ble utsatt/falt bort for 2009. Utgifter til ”tiltak i hjemmet” ble redusert grunnet bruk av egne ressurser på avdelingen, samt at noen utgifter ble flyttet til andre poster.

Økte refusjonsinntekter handler om inngått samarbeid med Finnøy kommune, der Rennesøy kommune krever inn dekning ved salg av saksbehandler ressurs, for 2009 kr 77 000. Finansutgift kr 250 000 er midlene tildelt fra Fylkesmannen i Rogaland i forbindelse med samarbeidet, og de er satt av til 2010 til prosjektet er mer endelig evaluert.

Pleie- og omsorgsavdeling

Pleie- og omsorgsavdelingens ansvar er i hovedsak å gi tjenester etter kommunehelse-tjenesteloven, sosialtjenesteloven og pasientrettighetsloven. Avdelingen har pr. i dag totalt ca. 160- 180 brukere. Hovedoppgaven er å gi den enkelte bruker de tjenester de etter loven har krav på. Det tilbys døgn-tjenester, dvs. faglig oppegående tjenester, 24 timer i døgn.

Avdelingens mål er å gi tjenestetilbud tilpasset den enkelte brukers behov, av en kvalitet som er tilpasset gjeldende lovverk.

Totalt antall årsverk var ved utgangen av året 69,6 fordelt på ca. 110 stillinger.

Kommunens pleie- og omsorgstjenester omfatter pr. i dag følgende 4 hovedområder:

Institusjonsbaserte tjenester

22,8 årsverk

- 2 langtidsavdelinger med til sammen 14 sengeplasser
- Nattevaktstjenesten (betjener også hjemmetjenestene)
- Kjøkken/vaskeri (betjener også hjemmetjenestene)

Hjemmebaserte tjenester

29,8 årsverk

- Hjemmesykepleie
- Hjemmehjelp/praktisk bistand
- Korttids-/rehabiliteringsavdeling
- Aktivitetssenter
- Omsorgsboliger

Miljøtjenester og andre tjenester til yngre brukere

13,2 årsverk

- Miljøtjenester
- Støttekontakt
- Avlastningstilbud
- Heldøgns helse- og sosiale tjenester

Fellestjenester

3,75 årsverk

- Resepsjon
- Saksbehandler kontor
- Pleie- og omsorgssjef (kommunalsjef)

Viktige satsingsområder og milepæler i 2009:

Bygging og oppstart drift av boliger på Langemann.

I slutten av 2008 startet kommunen bygging av boliger på Langemann. De nye boligene ble ferdigstilt i oktober 2009. Kommunen kan være stolt av å ha fått på plass 8 formålstjenlige boliger med en beliggenhet som gir de beste forutsetning for et godt bomiljø for brukerne som skal bo her.

Boliger til yngre brukere har vært et savn i tjenestetilbudet i kommunen og det er derfor en stor milepæl å ha fått dette på plass.

Miljøtjenesten flyttet inn i kontorlokalene 1. oktober og nye og gamle medarbeider startet samtidig en intensiv opplæring og innkjørings fase. Mange faglige og praktiske ting skulle og skal fremdeles på plass. Men oppstarten har i sin helhet godt veldig bra takket være flott innsats fra de ansatte.

Brukerne flyttet inn i løpet av oktober, og gir tilbakemelding på at de har fått flotte leiligheter og et bra tilbud.

Demensomsorg

Det ble for 2009 gjort en styrking av hjemmetjenesten med tanke på å gi et bedre tilbudet til demente. En ville med dette bedre muligheten til å avdekke demens tidlig slik at en kan sette inn tiltak tidlig i forløpet og dermed forebygge og utsette behov for omfattende tiltak.

Det er i forbindelse med dette blitt utarbeidet utredningsrutiner som ivaretas i samarbeid mellom fastlegene og sykepleiere i pleie- og omsorg.

Satsing på kompetanse- og rekrutteringstiltak:

En forutsetning for å ha god kvalitet på de tjenester vi yter, er å ha kompetente og motiverte medarbeidere. Avdelingen har stort fokus på tiltak som rekrutterer nye medarbeidere, og tiltak som kan bidra til at vi beholder det personell vi har. I tillegg til kompetansebygging er det blitt satset på å gi tilbud om faste stillinger, med omfang mest mulig ut fra den enkelte ansattes ønske.

Av kompetanse tiltak i 2009 kan nevnes:

- 2 lærlinger ble ferdige omsorgsarbeidere
- 3 voksne startet på utdanning som helsefagarbeider.

- En omsorgsarbeider fullførte videreutdanning i psykisk helsearbeid.
- To sykepleiere startet på geriatrisk videreutdanning
- En sykepleier startet på etisk refleksjonsveiledning.

Videre har en startet og vil fremover prioritere satsing på prosjektet: "Samarbeid om etisk kompetanseheving i pleie- og omsorgssektoren." Dette er et nasjonalt utviklingsprosjekt med målsetting om å styrke kompetansen i praksisrelatert etikk. Rådmannen er overbevist om at dette styrker kvaliteten på tjenesten vi yter, og erfaringer fra andre som har satsset på dette viser og at det har betydning med tanke på rekruttering

Innføring av multidose

Våren 2009 startet en med innføring av multidose. Dette gir en stor gevinst i form av kvalitetssikring av medisin håndteringen. I tillegg gir det effektivisering i forhold til sykepleie ressurser.

Gerica som journal førings system.

Høsten 2008 tok avdelingen i bruk Gerica til journalføring. Dette har vært et prioritert mål i mange år, men har vært vanskelig å realisere på grunn av omfattende prosesser i forkant. Ansatte har i året som har gått lagt ned masse innsats for og videreutvikle og nytte dette på en kvalitativ god måte.

Tiltaket skal øke kvaliteten på dokumentasjonen av våre tjenester. Fremover må det jobbes med å legge til rette for at informasjon kan utveksles elektronisk mellom ulike tjenestenivå og ulike tjenesteytere.

Gerica er et omfattende program med mange daglige brukere, dette gir utfordringer i forhold til tilrettelegging, oppdatering og vedlikehold av systemet som en har lite ressurser til i dag.

Satsing på utvikling av rus og psykiatri tjenestene og videre utvikling av koordinering og samhandling.

I 2009 fikk en midler via tre utviklingsprosjekter:

- Flink med folk i første rekke
- STYRK

- Rekruttering av psykolog

Samlet sett gir disse prosjektene kommunen en flott mulighet til videre utvikling av det tverrfaglige tjeneste tilbudet innenfor områdene rus og psykiatri.

Disse prosjektene vil også ha et særlig fokus mot tidlig innsats.

Samhandling har fått et økt fokus innenfor helse- og omsorgssektoren, - både internt i kommunen, mellom kommuner og i forhold til 2. linje tjenesten. Dette fokuset vil ytterligere styrkes i forbindelse med samhandlingsreformen.

Det er viktig at en i videre organisering og utviklingsarbeid tar hensyn til de utfordringer som varsles i samhandlingsreformen.

Utfordringer som er med og påvirker avdelingens arbeid fremover.

Behov for omlegging av driften knyttet til boligene ved bo- og rehabiliteringssenteret, samt utviding av heldøgnskapasiteten:

De siste årene har det vært økende ventelister på heldøgns- botilbud for eldre. Samtidig har det vært en utvikling i forhold til at stadig flere brukere i boligene ved bo- og rehabiliteringssenteret har et økende behov for sammensatte tjenester.

I forbindelse med oppstart drift Langemann ble det gjort en beslutning om at noen av oppgavene miljøtjenesten tidligere har hatt skulle overføres mer i tilknytning til driften ved boligene på bo- og rehab.

Dette ble gjort med bakgrunn i at det for fremtiden er riktig at miljøtjenesten utvikler sitt tilbud mest rette mot yngre brukere.

Summen av disse faktorene har gjort at vi nå bør se på organisering av tjeneste tilbudet knyttet til heldøgns tjenester.

Aktivitetsbasert omsorg

I forbindelse med omsorgsplan 2015 er det klare nasjonale signaler om at kommunene bør satse på aktiviteter og forebyggende tiltak også i eldreomsorgen. Et godt tilbud for demente, satsing på aktivitetssenter og styrking av hjemmetjenestene vil kunne bidra til å forbygge behov for institusjonsplasser og skape mer dynamikk i omsorgstilbudet.

Rett person på rett plass, fleksibilitet samtidig som en ivaretar kvalitet på tjenestene til bruker og arbeidsforhold for ansatte.

Et viktig utviklingspotensialet fremover er å ha fokus på at de som tar utdanning og videre utdanning får bruke sin kompetanse i organisasjonen og at en har fokus på riktig person på rett plass. I forbindelse med OU er

det fra ansattes side lagt vekt på at en ønsker vektlegging av ansvar og myndighet slik at den enkelte får nytte sin kompetanse og erfaring bedre.

Nytte kapasiteten og videre oppbygging av tjenestetilbudet knyttet til Miljøtjenestene på Langemann

Utfordringen fremover er å videre utvikle miljøtjenesten til et fleksibelt tjeneste tilbud som kan favne vidt der en får nytte ressursene på en god måte, samtidig som en får gi et faglig godt tilbud.

Ressursbruk pleie- og omsorgsavdelingen – drift

Arter	Regnskap 2009	Revidert bud. 2009	Avvik regn. - bud.
Lønn	38 265 876	38 103 861	162 015
Inngår i tjenesteprod.	3 337 857	3 340 344	-2 487
Erstatter egenprod.	4 004 169	3 937 500	66 669
Overførings- utgifter	740 917	656 000	84 917
Finansutgifter	1 863 403	1 847 916	15 487
Sum driftsutgifter	48 212 221	47 885 621	326 599
Salgsinntekter	-5 533 538	-5 088 000	-445 538
Refusjoner	-4 788 575	-4 724 205	-64 370
Overførings- inntekter	-93 489	0	-93 489
Finansutgifter	0	0	0
Fordelte inntekter	0	0	0
Sum driftsinntekter	-10 415 602	-9 812 205	-603 397
NETTO UTGIFT	37 796 618	38 073 416	-276 798

Kommentarer avvik

Lønn:

Merforbruk på lønn skyldes at utgifter knyttet til lønn Langemann ble noe høyere en budsjettet.

Inntekter:

Det er har i 2009 vært stort belegg og til tider overbelegg på institusjon, dette har i stor grad medført økning i inntektene.

Ressursbruk pleie- og omsorgsavdelingen – investering

Arter	Regnskap 2009	Revidert bud. 2009	Avvik regn. - bud.
Lønn			
Inngår i tjenesteprod.	560 720	550 000	10 720
Erstatter egenprod.			
Overførings- utgifter	140 180	137 500	2 680
Finansutgifter			
Sum investeringer	700 900	687 500	13 400
Salgsinntekter			
Refusjoner			
Overførings- inntekter			
Finansinntekter	-700 900	-687 500	-13 400
Sum finansiering			
NETTO			
INVESTERING	0	0	0

Følgende investeringer ble gjennomført i 2009: Kjøp av takheiser, og oppgradering av telefon og alarm system.

Plan- og utviklingsavdeling

Resultatvurdering og måloppnåelse

Plan- og utviklingsavdelingens hovedoppgaver er arealplanlegging, byggesaksbehandling, kart- og oppmålingstjenester, kulturforvaltning (inkl bibliotek, frivillighetsentral og barne- og ungdomsarbeid), og landbruksforvaltning. Avdelingen har i løpet av året også fått ansvar for en del tekniske tjenester; drift og vedlikehold av kommunale bygg/anlegg og kommunale veier (tidligere teknisk avdeling). I tillegg rapporterer IVAR til avdelingen. Denne tverrfaglige sammensetningen danner et godt utgangspunkt for å angripe viktige utfordringer i kommunen. Det samarbeides tett med andre avdelinger og eksterne myndigheter etter behov. Nedenfor følger en oversikt over stillingsressursene i 2009:

<i>Plan- og utviklingssjef</i>	100%	<i>Formann vaktmester</i>	100%
<i>Arealplankonsulent/ Geodata</i>	100%	<i>Vaktestere Ingeniør drift og vedlikehold vei</i>	400%
<i>Arealplankonsulent</i>	100%	<i>Formann vei</i>	100%
<i>Byggesaksansvarlig</i>	100%	<i>Kultursjef</i>	100%
<i>Saksbehandler bygg- og arealforvaltning</i>	100%	<i>Kulturkonsulent</i>	100%
<i>Landbruks- og miljørådgiver</i>	100%	<i>Biblioteksjef</i>	100%
<i>Rådgiver landbruk</i>	60%	<i>Frivillighets-sentralen</i>	100%
<i>Saksbehandler landbruk</i>	50%	<i>Barne- og ungdomsarbeider</i>	50%
<i>Ingeniør drift og vedlikehold bygg</i>	100%	<i>Barne- og ungdomsarbeider</i>	50%

Avdelingen har i 2009 hatt fokus på rekruttering, og det ble i løpet av 2009 ansatt flere nye medarbeidere.

Innenfor byggesak har det også i 2009 vært nødvendig å foreta harde prioriteringer. Det var vakant stilling gjennom hele året, og fagområdet ble ikke fullbemannet før ved årsskifte 09/10. Dette gir seg utslag i saksbehandlingstiden, og da særlig for dispensasjonssakene.

Rennesøy deltar fremdeles i SMART-kommune arbeidet. Avdelingen er representert i arbeidsgrupper innenfor byggesak, geodata og plan.

Innenfor geodataforvaltning har aktivitetsnivået vært høyt, mye på grunn av stor utbyggingsaktivitet, men også på grunn av at arbeidsområdet har vært nedprioritert gjennom flere år. Arbeidsområdet fikk i 2008 tilført ny kompetanse ved tilsetting av ny medarbeider, noe som har gitt gode resultater. Ansvarsområdet omfatter forvaltning av digitale kart, føring av matrikkel, etablering og vedlikehold av digital planbase og planregister samt bearbeiding av digitale plankart. Det siste er en tidkrevende oppgave som Rennesøy kommune ikke har utført selv tidligere. Krav om digital planbase og planregister er en følge av ny plan- og bygningslov som trådte i kraft 1. juli 2009. I 2009 har også arbeidet med gårdskart beslaglagt betydelige resurser innenfor geodataforvaltning.

Aktiviteten på plansiden er fremdeles stor. På grunn av vakante stillinger i 2008 var det ved årsskiftet en del etterslep på behandling av reguleringsplaner. Dette er i stor grad tatt igjen i løpet av året. Det er likevel fremdeles flere viktige reguleringsoppgaver som venter på avklaring. Kommunen vedtok 8 regulerings-/bebyggelsesplaner i 2009, det samme som året før. Blant disse er reguleringsplanene for henholdsvis Askje Vest og Dalaker som på grunn av innsigelse ble videresendt til departementet for endelig avgjørelse. I løpet av året ble det varslet oppstart av 4 nye planer.

Arbeidet med rullering av kommuneplanen startet sent høsten 2008. Som følge av ny plandel i plan- og bygningsloven skal kommunen i forkant av rulleringen utarbeide planprogram som avklarer rammene for denne periodens rullering, og er en forberedelse til varsel om planoppstart. Planprogrammet for kommuneplanen ble vedtatt i november 2009 og varsel om planoppstart ble annonsert i desember 2009.

Kultursjefen er fortsatt prosjektleder i 50 % for rullering av kommuneplanen. Forøvrig deltar hele avdelingen i planarbeidet som fortsetter for fullt i 2010 og 2011.

Kultur

Kulturforvaltningen har i 2009 arbeidet for å tilrettelegge og samarbeide for å få til et mangfoldig kulturliv som gir kreativ inspirasjon, kunnskap og opplevelse for alle

aldersgrupper. Både for folk flest og for mer avgrensede grupper med særskilte behov. Å formidle lokal kulturhistorie hatt vært i fokus.

Samarbeid om "Kulturhaust i Ryfylke" gir kulturkontoret mulighet for å tilby kvalitativ gode og varierte kulturopplevelser i egen kommune. Nytt av året er at samarbeidet også omfatter Den Kulturelle Spaserstokken. Et turnetilbud som blir gitt til institusjoner for eldre i kommunene. Kulturhaust i Ryfylke har mottatt eksterne midler fra Ryfylkefondet IKS, og Den Kulturelle Spaserstokken har fått tilskudd fra Kulturdepartementet.

I 2009 ble forslag til kommunedelplan for kulturminner "Kulturminneplanen" utarbeidet, og den vil bli lagt ut på høring våren 2010.

Prosjektet "Førsvoll – vern og videreføring" fortsatte i 2009. Prosjektet har mottatt midler fra Rogaland fylkeskommune gjennom Regionale Utvikling prosjekt (RUP). Prosjektet avsluttes i 2010.

Frivilligsentralen er blitt en naturlig møteplass for mange grupper av våre innbyggere. Sentralen har i samarbeid med lag og organisasjoner videreført lavterskeltilbud, som f eks trim for ulike målgrupper. Disse gjennomføres i samarbeid med fysioterapi-tjenesten. Videre har frivillig-sentralen samarbeidet med fellesrådet for eldre og funksjonshemmede om skyss til basseng-trening i Stavanger. Sentralen har også fått tildelt prosjektmidler fra Frivillig Rogaland til ulike lavterskeltilbud. Trilletreffet er videreført, nå i samarbeid med Husflidlaget. Bibliotekskyssen i samarbeid med biblioteket, helsereise i samarbeid med Randaberg frivilligsentral, og "bli kjent i kommunen" sammen med flyktningkonsulenten er andre eksempler på aktiviteter sentralen har hatt i 2009. Sentralen har også arrangert " Verdensdagen for psykisk helse " og dagsturer for eldre i samarbeid med sanitetsforeningen. I tillegg har frivillige deltatt i praktisk hjelp på dagsenteret og på kulturarrangement og blitt brukt som sjåfører på den kommunale bussen av skoler, Sfo, barnehager og dagsenter. "Frivilligsentralen har også ansvar for den årlige TV- innsamlingsaksjonen.

Rennesøy har et bredt spekter av aktive lag og organisasjoner som legger ned en betydelig

innsats for barn og unge. Gjennom tilskuddsordninger og samarbeid har kommunen lagt til rette for at de skal ha best mulig vilkår. Arbeidet omfatter blant annet forvaltning av driftstilskudd til barne- og ungdoms- organisasjoner, tilskudd til arrangementer og skyss, nærmiljøanlegg og til materiell og utstyr. Medlemstallet i organisasjonene holder seg stabilt, med mindre variasjoner fra år til år

I tillegg til å være kunnskapsformidler er folkebiblioteket i dag også et sosialt møtsted og en kulturarena. Kultur- og kunnskapsformidling står sentralt i arbeidet, og etter hvert har også de nye mediene fått innpass. I november 2009 deltok Rennesøy folkebibliotek på "Nasjonal spilldag ", hvor mange brukere fikk prøve ulike typer digitale spill. Til tross for lav bemanning har biblioteket også i 2009 hatt gode åpningstider og økning i utlånsstatistikken. I tillegg scorer biblioteket høyt når det beste folkebiblioteket i landet skal kåres. Statlige føringer, befolkningsvekst og digitale medier gir nye og spennende utfordringer også når det gjelder ressurser til formidling og krav til utlånsmateriell for folkebiblioteket

Kulturkontoret har et godt samarbeid med skolene i arbeidet med Den Kulturelle Skolesekken. Den lokale aktivitetsplanen har fokus på tilhørighet og identitet.

"Øvingslokalet" er en viktig arena for uorganisert musikkinteressert ungdom, og har stabil bruk. Lokalet benyttes også til Kulturskolens bandundervisning.

Ungdommens kulturmønstring (UKM) er arrangert i samarbeid med Randaberg og Kvitsøy. Arrangementet har barn og unge både som deltagere og medarrangører. Det blir lagt ned en betydelig innsats både fra kommunens og frivillige. UKM er en årlig suksess, sammen med UKM- turneen.

Fritidsarbeider - stillingen har vært vakant deler av året, men takket være fleksible og engasjerte ansatte har fritidsklubben Stasjonen likevel hatt stabil drift, men med minimal åpningstid.

Landbruk

Mange arbeidsoppgaver over et bredt felt, de vanlige forvaltningsoppgavene innen landbruk, prosessen med gårdskart og redusert bemanning frem til august 2009, gjorde 2009 til et travelt år på landbrukskontoret.

Rapporten over automatisk freda kulturminner etter kartleggingen sommeren 2008 er et godt og oppdatert verktøy som nå brukes i forvaltningen av automatisk freda fornminner i kommunen. Den har blant annet vært nyttig til arbeidet med RMP-søknader og arbeidet knyttet til "Utvalgte kulturlandskap" i 2009.

Et særskilt viktig prosjekt har vært, i samarbeid med kulturkontoret, bevaring av Førsvollgården som kulturminne. Prosjektet "Førsvoll - vern og videreføring" er et samarbeidsprosjekt mellom grunneier, kommune og fylkeskommunen. Prosjektet har mottatt midler fra Rogaland fylkeskommune gjennom Regionale Utvikling prosjekt (RUP).

Rogalands bidrag til den nasjonale satsingen på "20 utvalgte kulturlandskap i jordbruket" er lokalisert til de flotte kulturlandskapsområdene Hodne-Dale, Helland-Bø og Førsvoll i Rennesøy. Kommunen har videreført arbeidet med skjøtselsplaner og utarbeidet en mal for avtale med den enkelte grunneier. For grunneierne utløser avtalene ekstra økonomiske midler for at arealene skal skjøttes og driftes etter gitte kriterier. Når alle grunneieravtaler er inngått, har kommunen ambisjoner om å stimulere til at prosjektet skal kunne gi ringvirkninger utover det tradisjonelle landbruket, for eksempel inne områder som reiseliv, gardsmat etc..

Selv om en har ventet med å markedsføre disse områdene til avtalene har vært på plass, - har det vært mye trafikk av turgåere langs turstiene i de utvalgte kulturlandskapsområdene. Kommunen har også hatt 4 besøk fra departementsnivå, der en ved siden av vandring i kulturlandskapet, har redegjort for arbeidet som er gjort så langt.

Gardskartprosessen tok mye tid våren 2009. Det er mange som ikke har registrert endringer på sine eiendommer, og som først oppdager dette ved avvik på utbetaling av produksjonstilskudd i forhold til tidligere år.

Her gjenstår det fortsatt mye arbeid som må tas fortløpende etter hvert som feil oppdages.

Landbrukskontoret har også hatt oppgaver knyttet til å legge til rette for at allmennheten får tilgang til kommunens friområder. En har blant annet hatt ansvar for etablering av turløype i skogområdet i Prestvågen.

Drift og vedlikehold kommunale bygg/anlegg

Avdeling for drift- og vedlikehold, var tidligere en del av teknisk avdeling. Etter mars 2009 ble det en del av plan og utviklingsavdelingen.

Avdelingen har drift- og vedlikeholdsansvar for nærmere 30 000 kvm bygningsmasse. I tillegg er det over 30 000 kvm med uteområder i form av parker, plener og friområder.

Innenfor avdelingen for drift og vedlikehold har det vært stor aktivitet gjennom hele 2009.

Vi har i løpet av året hatt fokus på lekeplasser i byggefelt. I tillegg til ordinære bevilgninger på 500.000,- ble det bevilget 600.000,- av den statlige tiltakspakken til opprustning av lekeplasser. Bevilgningene baserer seg på kontroller, utført av Stavanger Natur- og Idrettsservice. Det er foretatt omfattende utbedringer på i alt 10 lekeplasser i løpet av 2009, hvor 8 av disse er ferdigstilt. Lekeplassene er totalrenoverert med utskifting av stort sett alle lekeapparater, fjerning av alle materialer som er kreosotbehandlet, og etablering av fallsoner ved bruk av fallmatter. Videre er områdene planert og drenert, og store deler av eksisterende masser er utskiftet. Saneringsarbeidene er utført av lokale entreprenører. Montering av nytt utstyr er utført av leverandør. I tillegg har vaktmesterkorpset utført betydelige arbeider i forbindelse med etablering av fallsoner og ferdigstillelse av disse.

Kommunens uteområder blir vedlikeholdt av Virgo Gartnerservice A/S etter en rammeavtale som gikk ut 31.12.2009.

Det er innhentet nye priser på vedlikeholdsavtaler, og det er inngått ny rammeavtale med Virgo Gartnerservice A/S.

Avtalen er for 1 år med opsjon på ytterligere 4 år.

Det er videre inngått rammeavtaler for kontroll av brannslukkeutstyr i alle kommunale bygg. Det er foretatt kontroll av en del bygg i 2009. De resterende vil bli kontrollert i 2010. Dette for å fordele kostnader. Rammeavtale med Rogaland Elektro A/S er inngått for kontroll av elektriske installasjoner i alle kommunale bygg. Kontrollen skal utføres med 3 års intervall. Deler av kontroller og utbedring av påviste mangler, er utført i 2009. Resterende vil bli utført i 2010.

Vaktmesterkorpset har i tillegg til ordinære drifts- og vedlikeholdsoppgaver utført en del større oppgaver:

- Etablering av fallsoner på lekeplasser med planering legging av fallmatter og etablering av innramming.
- Rehabilitering av omsorgsbolig i Asalveien etter omfattende hærverk.
- Datakabling i flere off. bygg.
- Flytting av møbler og inventar i forbindelse med rehabilitering/ombygging av Rennesøy barnehage.
- Ny kledning på lagerhall på Hausken.
- Etablering av nytt gjerde rundt lagertomt.

Opprusting av kulturhuset har pågått store deler av høsten. Fasaderenovering er utført på hele bygget. Arbeidet er utført av Kruse Smith etter sammenligning av pris og produkt. Sparebank 1 SR bank har tatt sin del av kostnadene, fordelt etter areal. Dette var en omfattende renovering som medførte en del støy og støv i deler av huset. Videre er det etablert flere rømningsveier fra baldakiner, etter pålegg fra brannsyn.

Avdelingen har også hatt byggeledelse i forbindelse med større rehabiliteringsarbeider på Askje Kirke. Dette er et samarbeid med Rennesøy Kirkelige Fellestråd.

Vei

Kommunen sin trafiksikkerhetsplan ble revidert i 2009.

I 2009 fikk Rennesøy kommune følgende midler tildelt fra TS-midlene:

- Fv 567 Hodnefjell, snuplass buss kr 250.000
- Fv 562 Fjøløy, snuplass buss kr 300.000.
- GS-veg Molovegen – Østhusvik kai kr 300.000

Av disse er tiltak nr. 3 ferdigstilt i løpet av 2009 av privat utbygger. Tiltak nr. 1 og 2 er ikke gjennomført. Det er ikke utarbeidet endelige planar og det er heller ikke inngått formelle avtaler med grunneierne.

Av tiltak som kommunen tidligere har fått midler til har vi i 2009 fått gjennomført følgende tiltak:

- Tiltak MPG Rennesøy skule er gjennomført høsten/vinteren 2009. Kostnader for tiltaket ble vesentlig større enn budsjettet. Tiltaket er pr. dato ikke formelt godkjent av Statens vegvesen.
- Planlegging av gang- og sykkelvei frå Soknasund bru til Bru kai. Planene er revidert februar 2010 og oversendt til Statens vegvesen for endelig godkjenning.
- Planlegging av fortau til Askje kai. Planene er ikke ferdig utarbeidet. En del moment må avklares med grunneierne og Statens vegvesen.
- Bygging av GS-vei Vaulakrossen – Askje. Deler av arbeidet utført i 2009 ved bruk av Rennfastmidler.

Overtaking av vegnett oppbygd i privat regi: Midgard 1, overtaking av Håvarsteinbakken og veg 3 i feltet.

Videre er det gjennomført opprusting av følgende kommunale veier:

Mosterøy:

- Kv. 105 Kleivane, grøfterensk og nytt dekke.
- Kv. 113 Voll-Kådavågen, grøfterensk og legging fast dekke. Denne vegen hadde tidligere grusdekke.
- Kv.101 Haugvaldstad Sør, grøfterensk og asfaltering.
- Utbedring veg Fjøløy

Rennesøy:

- Kv 26 Bjerga, grøfterensk og reasfaltering samt ca. 300 m. med nytt fast dekke på tidligere grusdekke.
- Kv 39 Mehus, grøfterensk og asfaltering av tidligere grusveg.
- Østhusvik sentrum opprusting vegnett.

Bru:

- Habneveien, grøfterensk og asfaltering av deler.

Vintervedlikehold/snørydding og strøing. Det er inngått avtale med to private firma for vintervedlikehold. I nordre del, som omfatter Rennesøy, er det inngått avtale med Morten Ullenes for 3 år, med mulighet for forlenging i to år. Fast godtgjøring for beredskap er kr. 19.000. I søre del: Mosterøy, Bru, Sokn og Vestre Åmøy, er det inngått avtale med Harestad Maskin as for 3 år, med mulighet for forlenging i to år. Fast godtgjøring for beredskap i kontrakten er kr 30.000,- Brøyting og strøing utgjør i 2009 i overkant av kr 583.000,-.

Sommervedlikehold/kantklipping. Det er i 2009 gjennomført kantklipping i to omganger. Det er Roda Agri Maskin som har gjennomført arbeidet etter fast timepris. Arbeidet kostet i overkant av kr. 72.000,-.

Det er på vedlikehold og opparbeiding av veg brukt ca kr 1 950 000,-.

Kommunale kaier. Det er i 2009 gjennomført inspeksjon av de kommunale kaiene, 14 stk.. Det er utarbeida rapport med utredning av skader og tiltak som er påkrevd for å oppnå krav som er satt til slike konstruksjoner.

Veilys:

Det er i 2009 gjort følgende nyinvesteringer:

- Oppsett lysanlegg Fjøløy, 11 lyspunkt.
- Oppsett lysanlegg Hauskjeveien, 8 lyspunkt
- Oppsett lysanlegg Varabergveien Åmøy, 11 lyspunkt
- Oppsett lysanlegg Stoggdalsveien, 7 lyspunkt.

Rennesøy kommune har pr. dato drift og vedlikeholdsansvar for 484 lyspunkt på kommunalt veinett, og 507 lyspunkt på fylkesveinett.

Samla kostnad for veilys i 2009 var på kr 1 441 000,-. Dette er inkl. investering av nye anlegg.

Kommunalt lager Hausken:

- Rydding og oppsett an nytt gjerde i nabogrense.

Utstyr:

- Innkjøp av strøkassar

Ressursbruk plan- og utviklingsavdelingen - investering

Arter	Regnskap 2009	Revidert bud. 2009	Avvik regn. - bud.
Lønn	0	0	0
Inngår i tjenesteprod.	3 498 358	4 728 000	-1 229 642
Erstatter egenprod.	0	0	0
Overførings- utgifter	662 778	625 000	37 778
Finansutgifter	3 211	0	3 211
Sum			
investeringer	4 164 347	5 353 000	-1 188 653
Salgsinntekter	0	0	0
Refusjoner	-951 584	-500 000	-451 584
Overførings- inntekter	0	0	0
Finansinntekter	-3 212 763	-4 853 000	1 640 237
Sum finansiering	-4 164 347	-5 353 000	1 188 653
NETTO			
INVESTERING	0	0	0

Kommentarer til investeringsregnskapet

Bakgrunnen for avviket i investeringsbudsjettet er at en del prosjekter ikke er startet, eller ikke er fullført. Under posten for "Refusjoner" er det en merinntekt på kr 451 584,-. Dette skyldes i hovedsak at kommunen har mottatt kr 350 000,- mer i TS-midler enn budsjettet.

Kommentarer til driftsregnskapet

Som det fremgår av ressursbruktabelen gikk avdelingen med et overskudd på kr 984 104 i 2009. Store deler av året ble preget av vakante stillinger, noe som medførte et underforbruk av lønnsmidler på kr 494 760,-.

Under posten "Erstatter egenprod." er det et underforbruk på kr 224 164,-. Dette skyldes at utgift til brannvesenet ble kr 100 000,- mindre enn budsjettet. I tillegg er det underforbruk på

ca kr 140 000,- til anleggstilskudd vei og gateløys.

Under posten for "Finansutgifter" er det et overforbruk på kr 248 944,-. Kr 200 000,- er avsatt til disposisjonsfond, og skal brukes til kommuneplanarbeidet. Videre er ca kr 40 000,- avsatt til fond. Beløpet gjelder DKS (Den Kulturelle Skolesekken), der pengene er utbetalt i 2009, men gjelder for 2010.

Salgsinntektene er kr 373 805,- over budsjett. Inntektene gjelder først og fremst gebyrene innenfor plan, byggesak og kart/oppmåling. Regnskapet viser høyere inntekter innenfor byggesak og kart/oppmåling, mens det for plansak ligger noe under (ca kr 150 000,-) enn budsjettet.

Posten "Refusjoner" viser en merinntekt på kr 665 397,-. Dette skyldes i hovedsak at kommunen har mottatt mer i spillemidler enn budsjettet (kr 206 000,- til idrettsanlegg og kr 150 000,- til friluftsliv).

Fordelte inntekter gjelder andelen av kostnadene som ift. budsjettet skal belastes på andre områder (VAR-tjenesten). Ved fordelingen blir kostnadene trukket ut fra riktig konto.

Ressursbruk plan- og utviklingsavdelingen - drift

Arter	Regnskap 2009	Revidert bud. 2009	Avvik regn. - bud.
Lønn	10 171 740	10 666 500	-494 760
Inngår i tjenesteprod.	12 337 769	12 285 200	52 569
Erstatter egenprod.	3 330 836	3 555 000	-224 164
Overføringsutgifter	4 987 409	4 940 000	47 409
Finansutgifter	2 785 837	2 536 893	248 944
Fordelte utgifter	37 500	0	37 500
Sum driftsutgifter	33 651 091	33 983 593	-332 502
Salgsinntekter	-5 240 305	-4 866 500	-373 805
Refusjoner	-7 172 497	-6 507 100	-665 397
Overføringsinntekter		-45 000	45 000
Finansinntekter	-100 000	-100 000	0
Fordelte inntekter	0	-342 600	342 600
Sum driftsinntekter	-12 512 802	-11 861 200	-651 602
NETTO UTGIFT	21 138 289	22 122 393	-984 104

Oppsummering og utfordringer

Rekruttering har vært, og vil fremdeles være en stor utfordring. Tjenesteområdet består av mange fagområder med få ansatte, og mange nøkkelstillinger. I mindre fagområder er det derfor en utfordring å opprettholde kontinuiteten i forbindelse med oppsigelser og nyansettelser.

Avdelingen vil i 2010 ha fokus på gjennomføring av kommuneplanarbeidet. Mye av arbeidet skal gjennomføres i 2010, med endelig vedtak våren/sommeren 2011. Det er lagt opp til en prosess der det meste av arbeidet skal gjennomføres av kommunens egne ansatte. Dette utfordrer kommunen i forhold til å opprettholde det ordinære tjenestetilbudet i de mest intense arbeidsperiodene.

Forventninger og krav til kommunen som samfunnsutviklingsaktør tilsier god plan- og samfunnsfaglig kompetanse og et strategisk utviklingsfokus. Kommunens raske befolkningsvekst medfører høyt press både når det gjelder oppdatering av planverk og utbygging, utvikling og vedlikehold av bygg og infrastruktur, kulturtilbud og tilrettelegging av naturressurser.

Organisasjonsutviklingsarbeidet pågår for fullt, og i 2010 vil arbeidet med fase 3 bli viktig. Intern organisering skal avklares, og resultatet av denne prosessen vil legge viktige premisser for tjenesteområdets arbeid fremover. I arbeidet innen tjenesteområdet Kultur og samfunn skal ha slike hovedfokus:

- Tidlig innsats, helhet og sammenheng som faglig og organisatorisk ledetråd i planarbeid og gjennom aktiv og flerfaglig tilrettelegging for positiv lokal samfunnsutvikling.
- Strategier og tiltak for å rekruttere og beholde et kompetent personale og videreutvikle kvaliteten på alt arbeid utført innen tjenesteområdet.
- En mest mulig rasjonell utnyttelse av den kompetansen og de ressursene tjenesteområdet rår over, slik at vi samlet sett får mest mulig kvalitet ut av hver krone.

Utgangspunktet for kultursatsningen i Rennesøy kommune blir å integrere kultur som

en del av samfunnsutviklingen, som en innsatsfaktor i grunnlaget for det gode liv på ” Dei grønne øyane”. Kultursatsninga er også viktig i arbeidet med å bygge identitet og tilhørighet blant innbyggerne.

Kommunen mangler en kulturarena som kan være motor og pådriver innenfor formidling og utviklingen av kulturfeltet. Et profesjonalisert kulturhus vil også kunne styrke samspillet mellom amatører og profesjonelle kulturaktører og legge til rette for regionalt og internasjonalt kultursamarbeid. Rennesøy kulturhus har stort potensiale som kulturformidler, møteplass og aktivitetssenter. Kulturhuset bør videreutvikles som kulturelt knutepunkt og i økende grad gi tilbud om profesjonelle kulturopplevelser både for unge og eldre.

Utviklingen av Fjøløy fort som rekreasjons- og opplevelsesområde blir viktig i årene framover. Viktig her blir det å ta vare på kulturhistorien på området, og formidle den.

Rennesøy kommune har et ubrukt potensiale når det gjelder å bruke kulturminner og opplevelser aktivt i arbeidet med å utvikle spennende og attraktive steder, samt stimulere til kulturbasert næringsutvikling.

Kommunen har mange kulturminner, både i nærheten av turstier og der folk bor. Å informere og formidle kunnskap om disse blir en viktig oppgave framover. Sammen med å formidle kunnskap og bedre de økonomiske rammevilkårene for eiere av bevaringsverdige objekter som ønsker å ta vare på dem.

Flere innbyggere og større aldersgrupper av barn og unge krever et mangfold av kultur- og aktivitetstilbud, herunder også uorganiserte møteplasser.

For å stimulere og opprettholde dugnadsviljen hos de frivillige lag og organisasjoner bør kommunen videreutvikle rammevilkårene de arbeider under, som f.eks. de økonomiske tilskuddsordningene, lokaliteter og faglige samlinger.

Videreutvikling av tilbudet i Den Kulturelle Skolesekken for å gi barn og unge mulighet til deltakelse, kunnskap og forståelse, samt bidra

til å styrke identitet og stedstilhørighet med fokus på kulturarv og historie.

For barne- og ungdomsarbeidet er den største utfordringen å tilrettelegge for trygge og varierte aktiviteter på gode møteplasser sammen med barn og unge, og i samspill med de frivillige organisasjonene.

Ungdommens Kulturmønstring (UKM) skal videreutvikles for å møte morgendagens utfordringer. Samarbeidet med Randaberg og Kvitsøy fortsetter.

Aktiviteten på biblioteket er stor, med store grupper av barn og unge, økt utlån og besøk. Utfordringen blir å møte de økte behovene som befolkningsveksten gir, særlig innenfor formidling og tilrettelegging av litteratur. Det er viktig å utvikle biblioteket som møteplass, også for underforbrukere av kulturtilbud.

Frivilligsentralen skal fortsette å stimulere og tilrettelegge for det frivillige barne- og ungdomsarbeidet. Samt skape gode møteplasser på tvers av aldersgrupper og interesser. Frivilligsentralen skal også ha et ekstra fokus på de svakeste gruppene. Frivilligsentralen skal også videreutvikle samarbeidet med lag og organisasjoner, og styrke aktivitetene i nærmiljøene.

Det arbeides med å få til en felles kultursatsning i Rogaland med Rogaland Fylkeskommune i førersetet. Dette er en oppfølging av de positive erfaringene fra Stavanger 2008. Rennesøy kommune ønsker å ta del i og bidra til at kultursatsningen i fylket løftes. I tillegg fortsettes samarbeidet med ryfylkekommunene.

Til slutt er det en målsetting og alltid å ha fokus på økt kvalitet på interne rutiner og internt HMS-arbeid. I tillegg skal det jobbes aktivt for å gjennomføre tiltak som er vedtatt i økonomiplanen, og å jobbe for målsettingene i kommuneplanen innenfor de økonomiske rammene som er fastlagt.

VAR avdeling

Avdelingen har ansvaret for tjenestene vann, avløp og renovasjon. Arbeidet utføres av IVAR IKS, etter avtale inngått med Rennesøy kommune

Hovedoppgaver:

- Drift, vedlikehold og investeringsprosjekt innen vann, avløp og renovasjon

Ressursbruk VAR - drift

Arter	Regnskap 2009	Revidert bud. 2009	Avvik regn. - bud.
Lønn	154 820	132 000	22 820
Inngår i tjenesteprod.	250 615	188 000	62 615
Erstatter egenprod.	8 893 036	7 812 400	1 080 636
Overførings- utgifter	0	0	0
Finansutgifter	4 297 631	4 239 455	58 176
Fordelte utgifter	37 500	417 600	-380 100
Sum			
driftsutgifter	13 633 602	12 789 455	844 147
Salgsinntekter	-12 568 690	-11 908 000	-660 690
Refusjoner	-63 970	0	-63 970
Overførings- inntekter	0	0	0
Finansinntekter	-1 275 677	-600 000	-675 677
Fordelte inntekter	0	0	0
Sum			
driftsinntekter	-13 908 337	-12 508 000	-1 360 337
NETTO UTGIFT	-234 735	281 455	-516 190

Kommentarer til regnskapet

Regnskapstallene viser et driftsresultat med et samlet overskudd på ansvarsområdet på kr. 234 735,-. Det som går fram av oppsettet er at driftsutgiftene er vesentlig større enn budsjettert. Dette merforbruket er avklart administrativt med Rennesøy kommune. Midlene er brukt til utsatt vedlikehold, og har sammenheng med at inntektene også er større enn budsjettert. Det er spesielt på tilknytningsavgiftene vi har merinntekter både for vann og avløp.

Regnskapet for VAR-sektoren er i hht. gjeldende regelverk for VAR-tjenestene, selvkostprinsippet.

Vann

Driftsutgiftene for vann var i 2009 ca. kr 600 000 høyere enn budsjettert. Deler av merforbruk er brukt på tiltak spesifisert under post nøkkeltall. Videre er det kjøpt inn deler til fremtidig bruk, kummer, ventiler, foringer, lokk, brannstendere etc.

Vi hadde også vår-sommer 2009 flere episoder med unormal bakteriologisk kvalitet på vannforsyningen som var med på å øke driftskostnadene.

Post tilknytningsavgift for vann er ca. 650.000 høyere enn budsjettert.

Avløp

Innkjøp av tjenester fra IKS er ca. 170.000 høyere enn budsjettert. Post tilknytningsavgifter for kloakk ligg ca. 340.000 over budsjettert inntekt.

Renovasjon

Innkjøp tjeneste fra IKS ligg ca. 260.000 høyere enn budsjettert. Post årsavgift renovasjon ligg ca. 140.000 over budsjettert inntekt.

Ressursbruk VAR - investering

Arter	Regnskap 2009	Revidert bud. 2009	Avvik regn. - bud.
Lønn	0	0	0
Inngår i tjenesteprod.	2 631 823	7 550 000	4 918 177
Erstatter egenprod.	0	0	0
Overførings- utgifter	150	0	-150
Finansutgifter	0	0	0
Sum			
investeringer	2 631 973	7 550 000	4 918 027
Salgsinntekter	0	0	0
Refusjoner	0	0	0
Overførings- inntekter	0	0	0
Finansinntekter	-2 631 973	-7 550 000	-4 918 027
Sum finansiering			
NETTO INVESTERING			

Oppsettet viser at vi ikke har fått gjennomført alle tiltakene som ligg på investeringsbudsjetten. En del av tiltakene er påbegynt men ikke ferdigført. Andre venter på avklaring på føringer for utbygging, jfr. vannledning Brimse.

Større prosjekt utført i 2009:

VA-prosjekter

- Trykkøking vannforsyningsnett Hodnefjell.
- Vikevåg, nytt ledningsnett overvann.
- Utarbeiding av ledningskartverk VA-anlegg.
- Planlegging av miljøstasjon Hausken.
- Deler av forprosjekt østre del av Rennesøy
- Etablering og utbedring av kummer på strategiske punkt på forsyningsnettet.

Driftssituasjon

Vann

En aggressiv oppfølging av påviste koliforme bakterier vår – sommer 2009 har avklart ulike svakheter ved fordelingsnett i kommunen:

- Temperaturskifting i høydebasseng.
- Gammel ledningstilknytning for eldre basseng tatt ut av drift.
- Abonnenter med egen vannforsyning i tillegg til kommunalt vann.

Ved registrerte avvik er det gjennomført strakstiltak og det er også utarbeidet oppfølgingsprogram for videre tiltak. Utover dette har det i 2009 vært normal drift på området.

Avløp

Det er i 2009 gjennomført innhenting av slam for søre del av kommunen.

Utover dette var det normal drift i 2009.

Renovasjon/kildesortering

Det er i 2009 inngått ny avtale med Rørheims Bilruter AS på innhenting av avfall. Avtalen gjeld for perioden 2010 til 2013.

Nøkkeltall

Vannforbruk	2007	2008	2009
Kjøpt av IVAR, m ³	618 600	503 315	500 624
Fakturert	344 216	469 329	384 669

Oversikten viser et forbruk som er tilnærma forbruk i 2008. Det vi ser er at fakturert gebyr ut fra måleravlesing er vesentlig lavere i 2009 enn i 2008. Det er her tale om 23% tap på ledningsnettet som lekkasje eller feilmåling. Tilsvarende for 2008 var 6,75 % og for 2007 55,5%. Vi har ikke konkludert med hva som er

årsak til de store variasjonene fra år til år. Faktorer som kan spille inn er tidspunkt for måleravlesingen, bruk av vann direkte på nettet, eks. brannvann, spyling etc., samt lekkasje på offentlig og privat ledningsnett. Vi vil i de kommende årene ha tettere oppfølging av dette. Det er i år kjøpt inn og montert nye vannmålere på strategiske punkt på kommunens fordelingsnett. Vi vil med dette tiltaket få oversikt over forbruket i avgrensede soner og dette vil være et viktig verktøy for kartlegging av lekkasje, feilmålinger etc.

Leverte avfallsmengder (tonn)	2006	2007	2008	2009
Restavfall	695	596	606	622
Papir	229	228	222	247
Våtorganisk	266	395	435	443
Plast	4	21	35	40

Vi har i 2009 økning på alle fraksjonene.

Generelt

IVAR har ansvar for ajourføring av kunderegister for vann, avløp og renovasjon, samt besvare henvendelser fra abonnentene. IVAR har i 2009 hatt spesifikk gjennomgang på abonnenter som har montert vannmålere med følgende oppdatering av abonnementsgrunnlag i Komtek.

Utbyggingsavdelingen

Avdelingen ble opprettet 1. mars 2009.

Hovedoppgaver:

- byggeledelse og prosjektledelse for større offentlige bygge- og anleggsprosjekt
- merkantil/økonomisk oppfølging av alle større bygge- og anleggsarbeider
- grunnforhandlinger og kjøp og salg av off. areal
- utarbeidelse av utbyggingsavtaler
- veibygging og trafiksikkerhetsarbeider
- utbygging av kommunale byggefelt
- rehabilitering av kirker og kirkegårder
- planlegging og utbygging av større veiprojekt
- sivil beredskap, samt oljevern

Avdelingen har følgende årsverk:

Utbyggingssjef	100% stilling
Overingeniør bygg	100% stilling

Ressursbruk utbyggingsavdelingen - investering

Arter	Regnskap 2009	Revidert bud. 2009	Avvik regn. - bud.
Lønn	542 863	0	542 863
Inngår i tjenesteprod.	45 683 341	69 334 800	-23 651 459
Erstatter egenprod.	0	0	0
Overføringsutgifter	11 130 787	16 832 700	-5 701 914
Finansutgifter	2 942 360	2 000 000	942 360
Sum investeringer	60 299 350	88 167 500	-27 868 150
Salgsinntekter	-20 000	-2 000 000	1 980 000
Refusjoner	-5 927 392	-3 378 400	-2 548 992
Overføringsinntekter	0	0	0
Finansinntekter	-54 351 958	-82 789 100	28 437 142
Sum finansiering	-60 299 350	-88 167 500	27 868 150
NETTO			
INVESTERING	0	0	0

Kommentarer til investeringsregnskapet

Bakgrunnen for avviket i investeringsbudsjettet er at investeringsprosjektene ikke følger

kalenderåret. Prosjektene er av en størrelse som gjør at de løper over flere budsjettår. Planlegging og prosjektering er tidkrevende og blir som en hovedregel igangsatt året før budsjettet bygging.

Større prosjekt utført i 2009:

Rennesøy skole

Arbeidet med utbygging av Rennesøy skole, flerbrukshall og svømmehall, ble igangsatt i november 2008, og har pågått i hele 2009. Arbeidet er nå i slutfasen. Forventer ferdig bygg i mai 2010. Kostnadene ligger innenfor rammene på 44 mill.

Boliger med bistand

Det ble bygget 8 boliger med bistand, med tilhørende fellesbygg og fellesareal, på Langemann. Prosjektet ble igangsatt 15. desember 2008. Ferdigstilt oktober 2009. Kostnadsramme kr. 13 mill.

Hausken kirke

Renoveringsarbeidet ble mer omfattende enn antatt. Det ble under arbeidet avdekket store råteskader i tårn og spir, samt i yttervegger. Dette måtte repareres. Arkeologiske utgravninger var i liten grad hensyntatt i kostnadskalkylen. Grunnet stramt arbeidsmarked og prosjektets spesielle karakter, ble arbeidene utført som regningsarbeider.

Mosterøy skole

Prosjekteringen ble igangsatt høsten 2008. Ferdige planer og anbudspapirer ble utarbeidet med utlysning på anbud i mai/juni i 2009. Evaluering og kontraktsforhandlinger høsten 2009. Byggestart 1. november. Snø og frost kom i slutten av desember 2009 og ble langvarig. Dette vil ha innflytelse på slutføringen av prosjektet. Prosjektet forventes ferdig årskifte 2010/2011. Kostnadsramme kr 35 mill.

Rennesøy barnehage

Rehabilitering av Rennesøy barnehage ble prosjektert og sendt ut på anbud våren 2009. Kalkylen holdt ikke. Ny prosjektering og ny utlysning ble foretatt. Arbeidet ble igangsatt i desember 2009, delvis som fastpris. Enkelte oppgaver utføres på timebasis. Renoveringen er planlagt ferdig utført i juni 2010.

Kostnadsramme kr. 6 mill.

Vestre Åmøy barnehage

Utvidelse av Vestre Åmøy barnehage ble ferdig planlagt og prosjektert i 2009.

Grunnkjøp ble foretatt og anbudspapirer utarbeidet. Utlyst på anbud 2 mars 2010.

Arkeologiske undersøkelser utsatt i november/desember 2009 grunnet frost.

Byggestart i juni 2010 er realistisk.

Ferdigstillelse mars 2011.

Kostnadsrammer kr. 26 mill.

Flyktningeboliger/utleieboliger

Det ble utlyst kommunalt kjøp av inntil 12 flyktningeboliger på forsommeren 2009.

Ved anbudsfristens utløp fikk kommunen tilbud på 12 boenheter, men til en noe høyere pris enn budsjettet. Forhandlinger ble igangsatt i august og ble sluttført i desember 2009.

Kjøpet er betinget av Husbankstøtte. Søknaden om støtte er ikke ferdigbehandlet.

I påvente av behandling i Husbanken, er det igangsatt forhandlinger om et eventuelt redusert antall boenheter innenfor tilbudt enhetspris, knyttet opp mot den støtten en får. Forventer 6 boliger ferdigstillet i løpet av 2010, videre 6 boenheter i løpet av 2011. Budsjettrammen er på kr.18 mill. redusert med forventet 20% støtte, totalt kr. 14.4 mill.

Skorpefjell barnehage

Arealet på 23 daa. er kjøpt.

Planfasen er oppstartet og forventes å pågå frem til høsten 2010. Byggemodning av tomten er igangsatt ut fra avtale med Skorpefjell AS. Budsjettramme kr. 27 mill.

Nye kontorlokaler i Vikevåg, Solbakken

Kommunen kjøpte i 2009, ca. 190 m2 kontorlokaler i Solbakken i Vikevåg sentrum. Lokalene ble kjøpt som råbygg og ble planlagt til ferdige offentlige kontorlokaler i 2009.

Pris på innredning er innhentet, kontrakt med utførende entreprenør er utarbeidet.

Arbeidet igangsettes i mars 2010.

Budsjettramme kr. 3.5 mill.

ENOVA-prosjekt

I 2009 ble det søkt om tilskudd til energiøkonomiserende prosjekt til ENOVA. Det ble gitt et tilskudd på kr. 750.000,- knyttet til Rennesøy- og Vikevåg- skole.

50% av arbeidet ble utført i 2009. Hele tilskuddet må brukes innen juli 2010.

Lagerbygg på Hausken

Det ble startet opp en prosess om planlegging av nytt lagerbygg, personaldel, på kommunens lagertomt på Hausken.

Området ble planert og nytt gjerde ble oppsatt. Prosessen rundt utarbeidelse av byggetegninger ble igangsatt.

Budsjett kr. 2.5 mill.

Veier, trafikksikkerhet

Kommunens trafikksikkerhetsplan er revidert. I 2009 ble det bevilget 2 mill. ekstraordinære midler (Rennfastmidler) samt kr. 550 000,- via Fylkestrafikksikkerhetsutvalget.

- 2.byggetrinn av Gs-vei Vaula – Askje ble påbegynt.
- Det ble igangsatt planarbeide for neste byggetrinn med utarbeidelse av anbudspapirer. Prosjektet vil bli igangsatt i 2010.
- Prosessen med utarbeidelse av reguleringsplan for fortau i Askje bakken pågikk i 2009.
- Tekniske planer for Gs-vei 1. byggetrinn på Bru ble utarbeidet og søknad ble sendt Statens Vegvesen til godkjenning.
- Tekniske planer for Gs-vei Vestre Åmøy fra kapellet til den gamle skolen ble godkjent av vegvesenet, anbudspapirer er utarbeidet, grunnforhandlinger gjenstår.
- Planlegging av Gs-vei Eltarvåg til Djupedal ble delvis sluttført i 2009.
- Planlegging av MPG i Nordhusvågen/Østhusvik.
- Planlegging av MPG i Vikevåg.

Anleggsprosjekt

- Sluttføring av park på Østhusvik
- Planer for veier til Gangenes båthavn, samt utbyggingsavtale ble inngått.
- Utvidelse av kirkegård på Vestre Åmøy ble utført.
- Ny båthavn i Eltarvåg. Planarbeidet med opparbeidelse av ny kommunal båthavn ble oppstartet.
- Grunnkjøpsutredninger i Nordhusvågen om areal til friområde.
- Prestvågen kjøp av friområder, oppmåling og utarbeidelse av skjøte.

- Grunnforhandlinger Eltarvåg, Trailsenter.
- Ny fotballhall på Mosterøy. Grunnføringer med grunneier.

Byggefelt/boligbygging

- Forslag til reguleringsplan for kommunalt byggefelt på Eltarvåg ble utarbeidet, bearbeidet og fremmet i 2009. Kostnadsramme kr. 4 mill.
- Godkjennelse av tekniske planer og utarbeidelse av utbyggingsavtale for Skorpefjell feltet ble foretatt.
- Godkjennelse av tekniske planer og utarbeidelse av justert utbyggingsavtale for Midgard feltet. Videre endring av reguleringsplanen.
- Grunnvåståelse , nybygg for Ottar Bø, Vikevåg N7, ble foretatt.
- Planarbeide byggefelt Slippen i Vikevåg, med justeringer i forhold til utbyggingsavtale/ reguleringsplan, samt drøfting av rekkefølgekrav i forhold til Vikevåg Båthavn.
- Planarbeide byggefelt på Haugvaldstad inkl. utbyggingsavtale.
- Skorpefjell, utlysning av boenheter. Kunngjøring på kommunens hjemmeside at tomtene vil bli utlyst på våren 2010. Søknadskjema utarbeides.
- Grunninnløsning på Skorpefjell i samarbeide med Statens Vegvesen og Skorpefjell AS
- Grunnkjøp i Prestvågen fra Statskog. Målebrev og skjøte utarbeidet.

Ressursbruk utbyggingsavdelingen - drift

Arter	Regnskap 2009	Revidert bud. 2009	Avvik regn. - bud.
Lønn	761 236	723 400	37 836
Inngår i tjenesteprod.	164 181	86 400	77 781
Erstatter egenprod.	0	0	0
Overførings- utgifter	25 002	42 000	-16 998
Finansutgifter	0	0	0
Fordelte utgifter	0	0	0
Sum driftsutgifter	11 026 928	10 927 300	99 628
Salgsinntekter	0	0	0
Refusjoner	-11 155 788	-11 186 600	30 812
Overførings- inntekter	0	0	0
Finansinntekter	0	0	0
Fordelte inntekter	0	0	0
Sum driftsinntekter	-11 155 788	-11 186 600	30 812
NETTO UTGIFT	-128 860	-259 300	130 440

Kommentarer til driftsregnskapet

Avdelingens driftsregnskap er preget av at det er avdelingens første årsbudsjett , hvor erfaringsgrunnlaget for driften manglet. Kommende års budsjett vil i større grad bygge på erfaringer fra det første driftsåret. En større del av driftsutgiftene kan regnskapsføres som driftsutgifter knyttet til prosjektgjennomføring.

Generelt

Utbyggingsavdelingen har store og krevende oppgaver m.h.t. nye skolebygg, rehabilitering av skoler, bygging av nye barnehager, rehabilitering av barnehager, ombygging av kommunehuset og andre off. bygg. Utvidelse av kirkegårder, bygging av omsorgsboliger samt vesentlige branntilsyns-pålegg på off. bygg ligger også til avdelingen. Videre trafikktekniske oppgaver ved større veiprosjekt/ GS-veier.

Bemanningen har i 2009 vært minimal i forhold til den omfattende byggeaktivitet avdelingen har ansvar for i kommunen. Avdelingens investeringsrammer ligger i størrelse ca. 200 mill.

Lov om offentlig anskaffelse, stiller strenge krav til utarbeidelse av konkurransedokumenter/anbud for de fleste oppgaver ved avdelingen.

Alle større bygge og anleggsprosjekt lyses ut på anbud med tilhørende evaluerings prosesser. Store deler av prosjekteringsoppgavene blir utført på entreprise.

Dette fordrer grundig oppfølging av utførte arbeidsoppgaver og juridisk korrekt innhenting av priser. Det er viktig at kontraktsinngåelser foregår på riktig måte og til rett pris. Lokal innkjøpskompetanse er nødvendig for å kunne definere kvaliteter og brukstilpasninger, konsekvenser og kostnader, ta hensyn til lokale forhold samt fremlegge forslag til løsninger til politisk behandling og beslutning.

Avdelingen har i 2009 merket at det er stor byggeaktivitet i regionen. Kostnadsnivået på varer og tjenester har vært høyt og uforutsigbart og det har vært liten konkurranse om anbud. Et annet tegn er at det er stor avstand mellom laveste og høyeste anbud.

Utarbeidelse av utbyggingsavtaler har vært resurs krevende. Disse fordrer som regel forhandlinger som kan forsinke utbyggingsprosjekt.

Slike avtaler berører store byggemodningskostnader. Feilvurderinger vil kunne få konsekvenser for så vel kommunen som for feltutbyggere.

Kommunen får årlig store bevilgninger til trafiksikkerhetstiltak fra fylkestrafikk-sikkerhetsutvalget. Oppfølging av trafikk-sikkerhetstiltak skjer innenfor relativt stramme tidsfrister for planlegging og gjennomføring av prosjektene. Videre at disse ligger innenfor budsjetterte rammer. Om tidsfristene ikke holdes, kan bevilgningen inndras.

Avdelingens ansvar for sivil beredskap var i 2009 preget av svineinfluensa pandemien. Det ble avholdt ukentlig statusmøter og avdelingen sendte inn ukerapport til Fylkesmannens beredskapsavdeling om situasjonen i kommunen. Dette pågikk fra tidlig på høsten og frem til årsskifte. Massevaksinering av over 2000 innbyggere ble foretatt.

I tillegg var det i 2009 en økning i meldinger om ekstremvær, uten at dette fikk store konsekvenser for vår kommune.